

REGERINGENS PRESTATIONER OCH HJÄRTEFRÅGOR

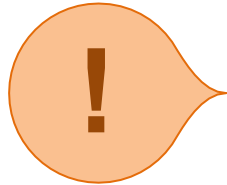
HENRIK EKENGREN OSCARSSON

Rubrikerna

- Vänster-högervindar och det politiska landskapet
- Hur går det för regeringen i opinionen?
- Förtroende för hur regeringen sköter sin uppgift
- Regeringsskiftets betydelse för samhällsförtroende och nöjdhet med demokratin
- Svenska folkets inställning till Tidö-avtalet
- Opinionsvindar i viktiga sakfrågor

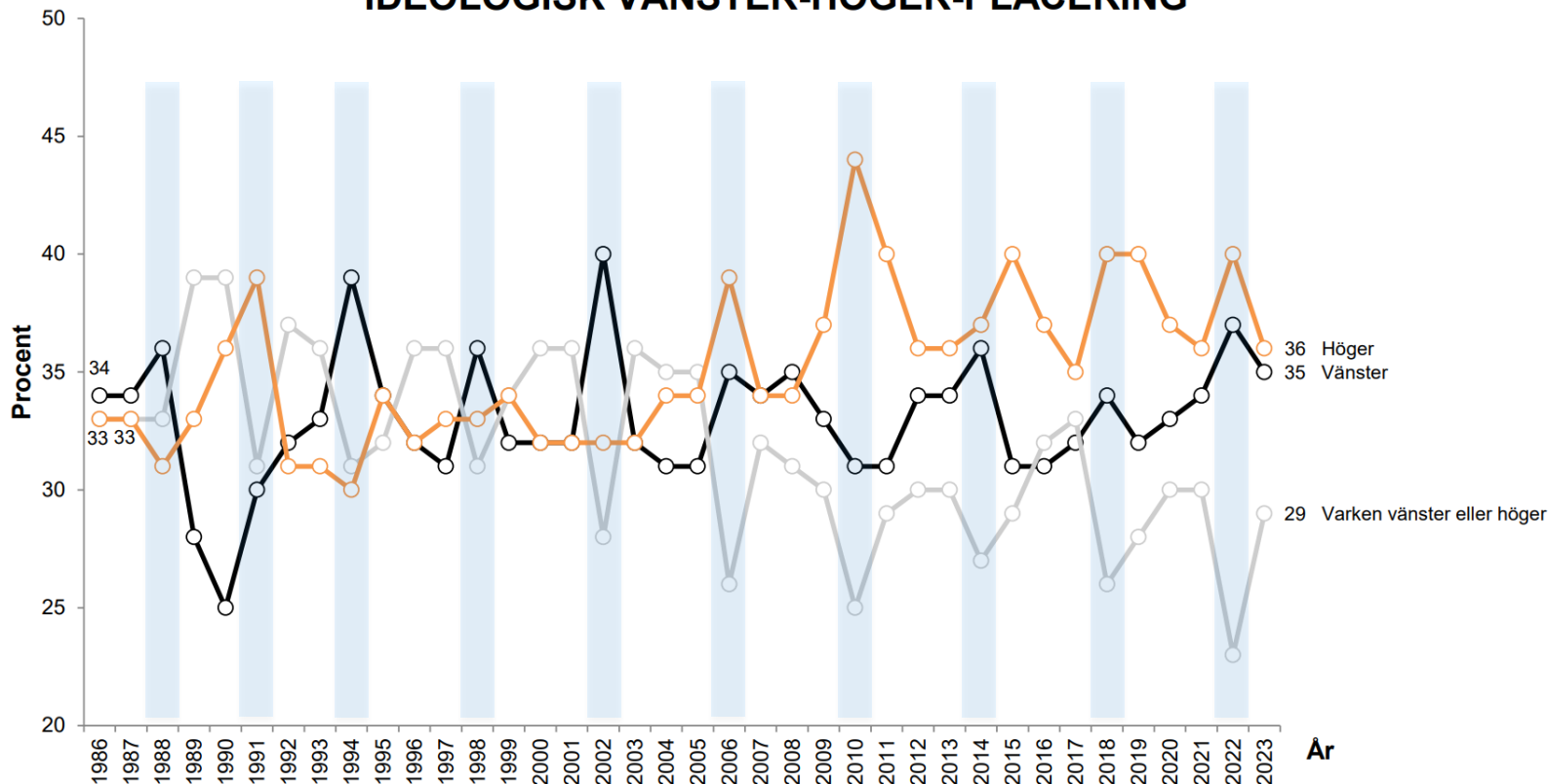
Hur ser den ideologiska vänster-höger-konjunkturen ut?

Lika stor andel väljare identifierar sig som vänster som identifierar sig som höger!

IDEOLOGISK VÄNSTER-HÖGER-PLACERING

Kommentar: Svartalternativen är "klart till vänster"; "något till vänster"; "varken till vänster eller till höger"; "något till höger" samt "klart till höger". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?"

Hur har valet 2022 förändrat väljarnas bild av det politiska landskapet?

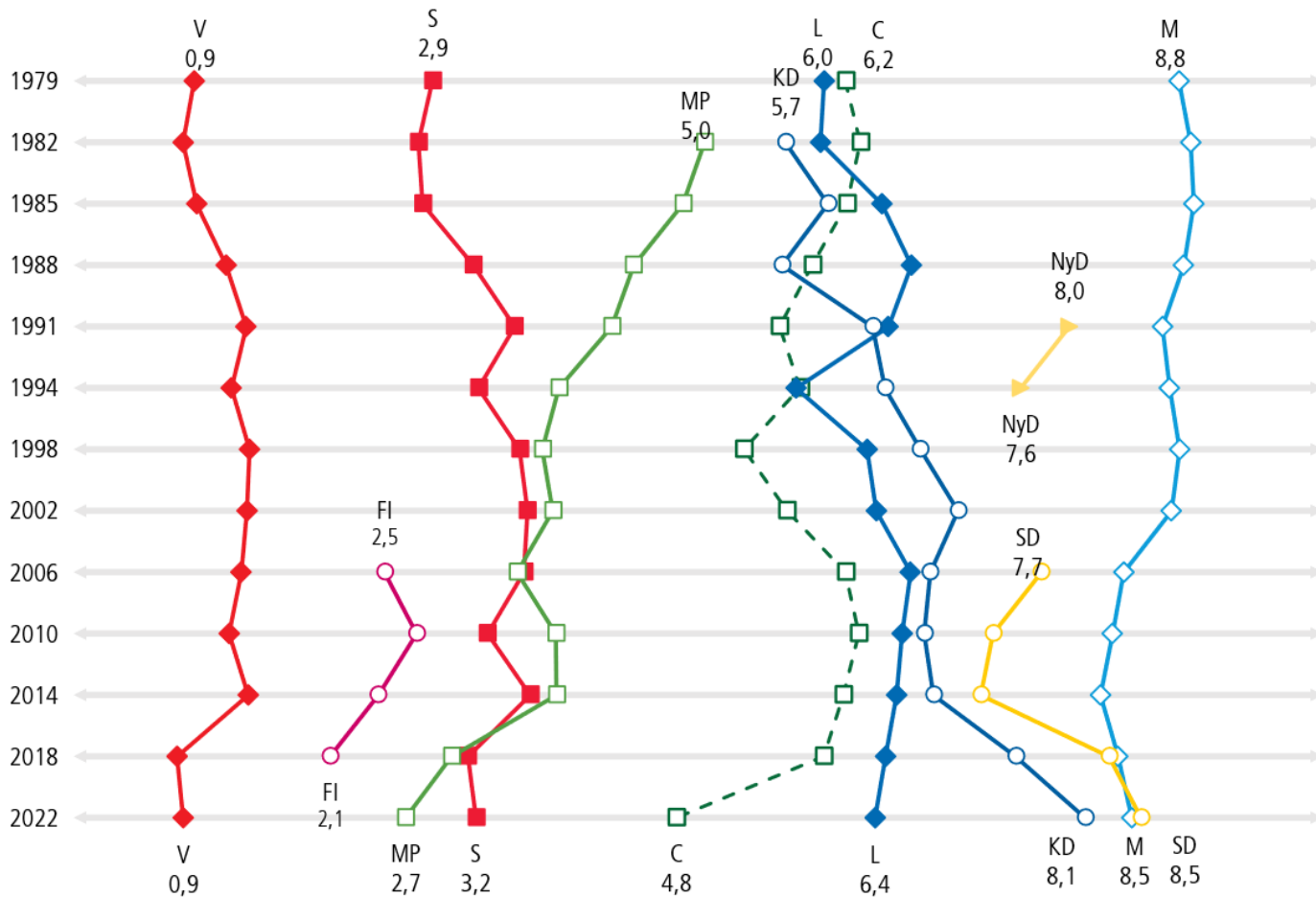

Partiernas koalitionssignaler har skapat två nya tydliga block i svensk politik som strukturerar väljarnas politiska preferenser, men...

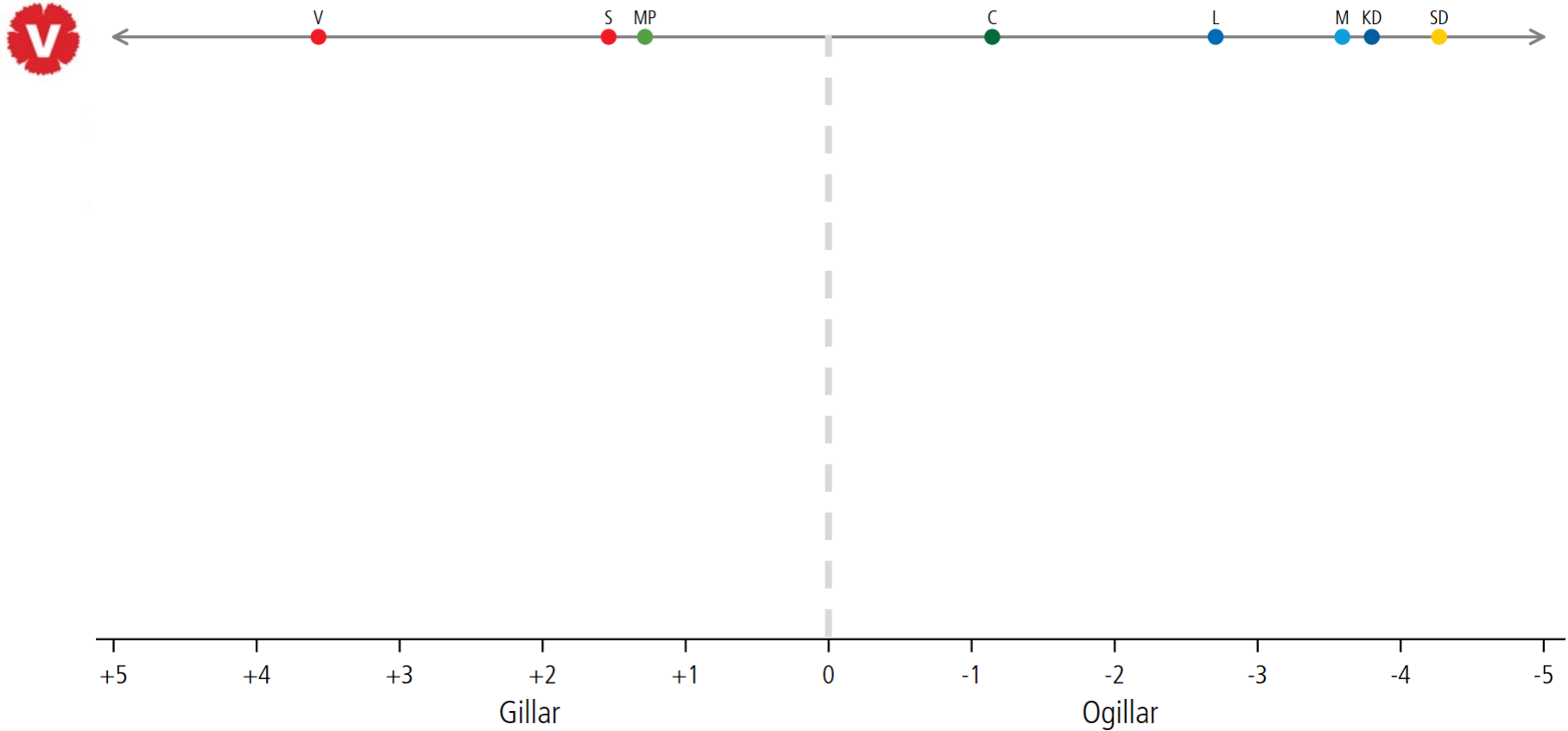

Väljarnas vänster-högerplaceringar av partierna 1979-2022 (medeltal)

0="långt till vänster"
10="långt till höger"

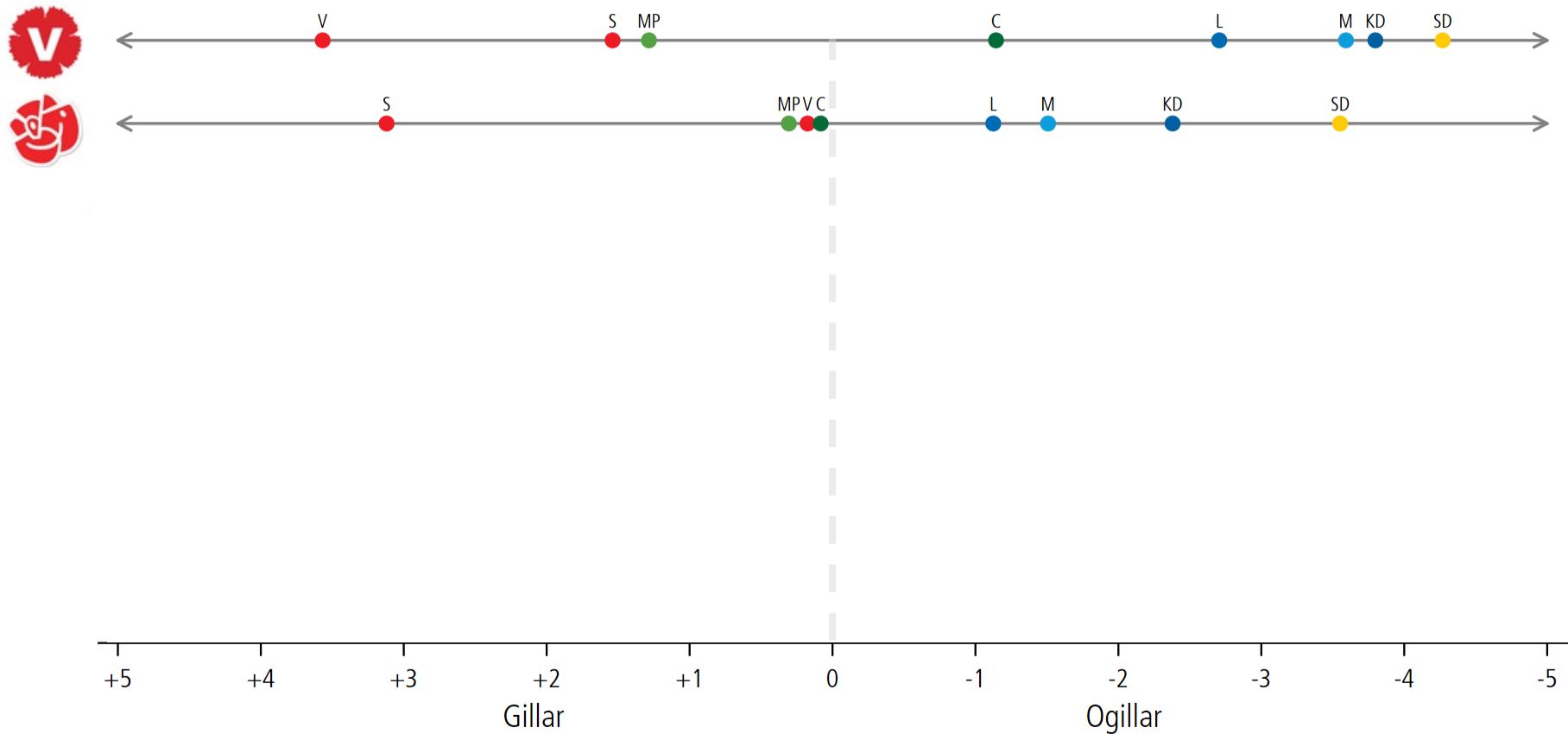

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2023

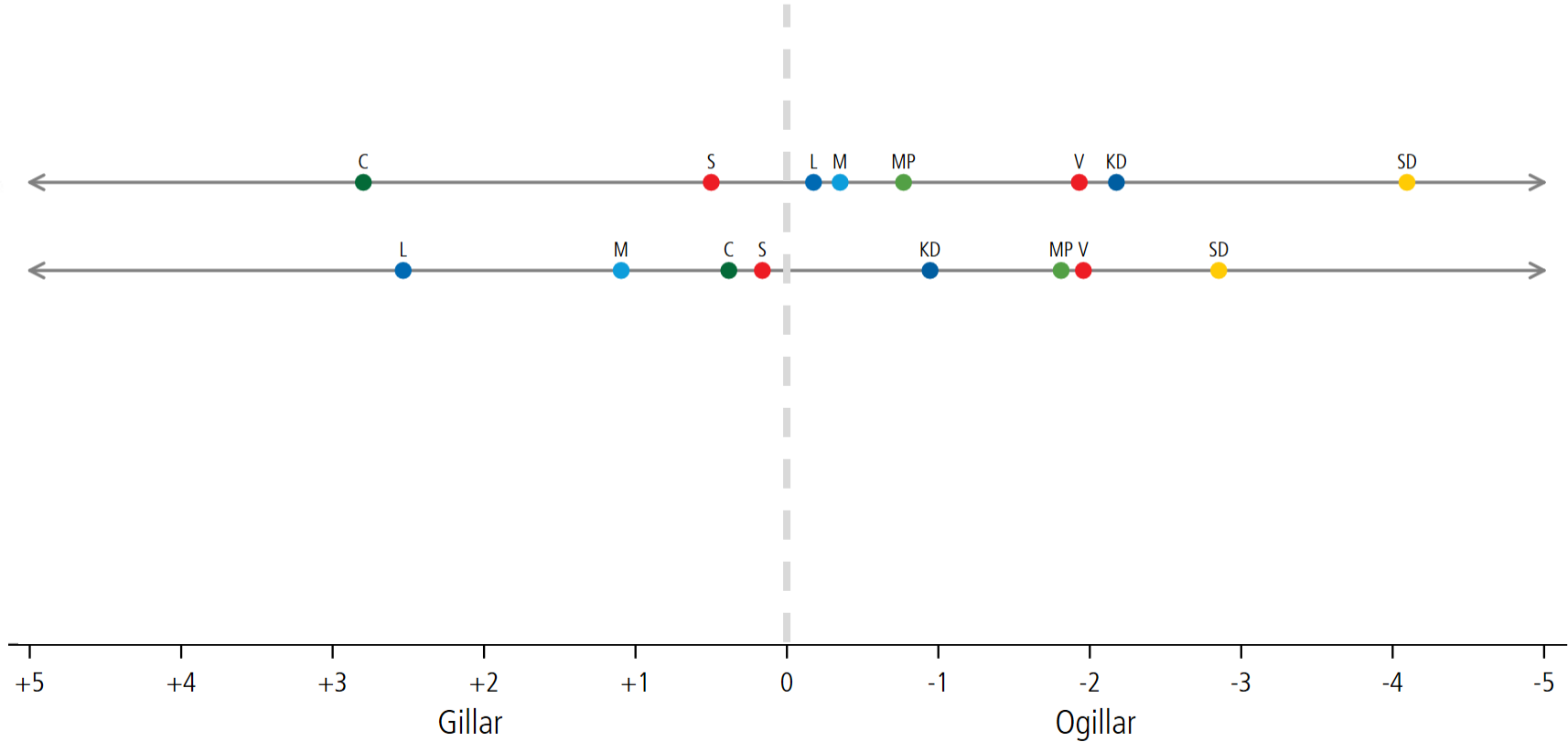
Källa: Nationella SOM-undersökningen 2023.

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2023

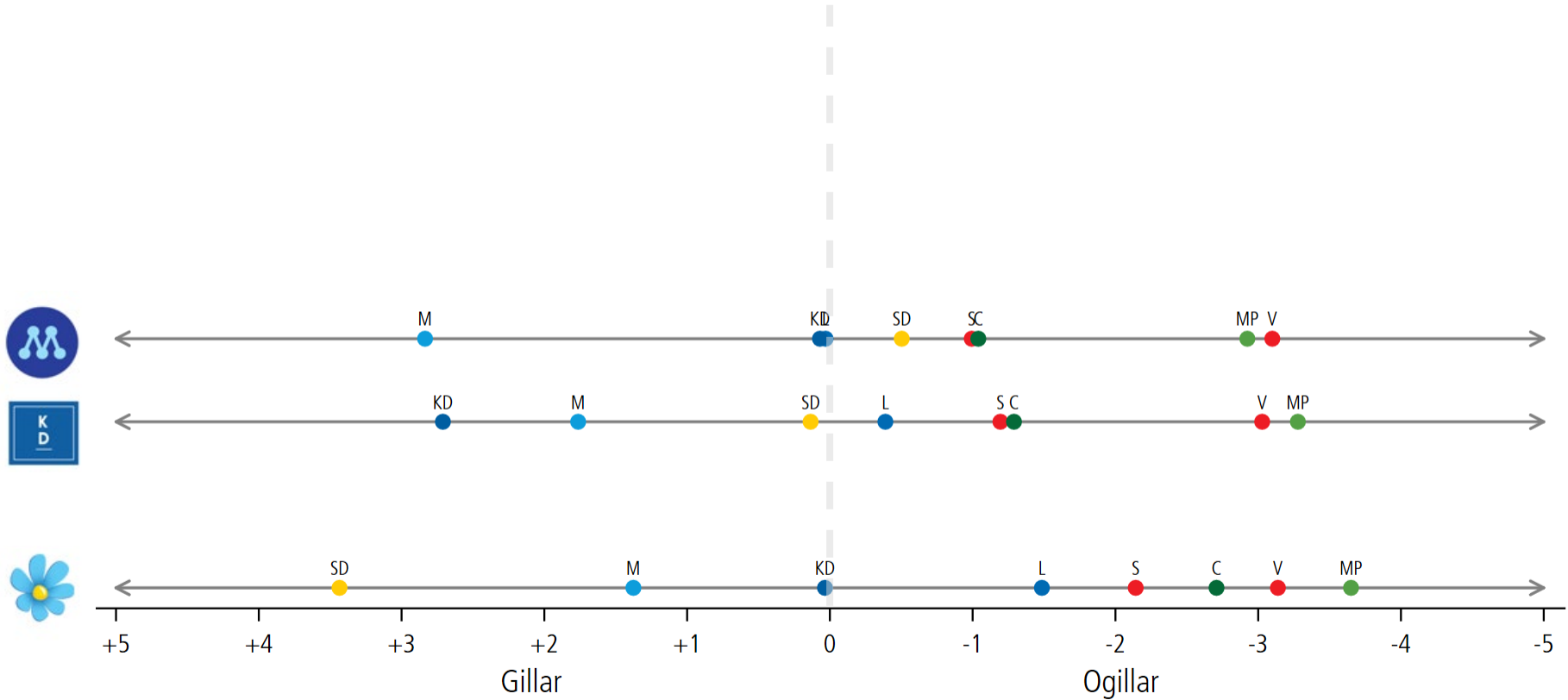
Källa: Nationella SOM-undersökningen 2023.

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2023

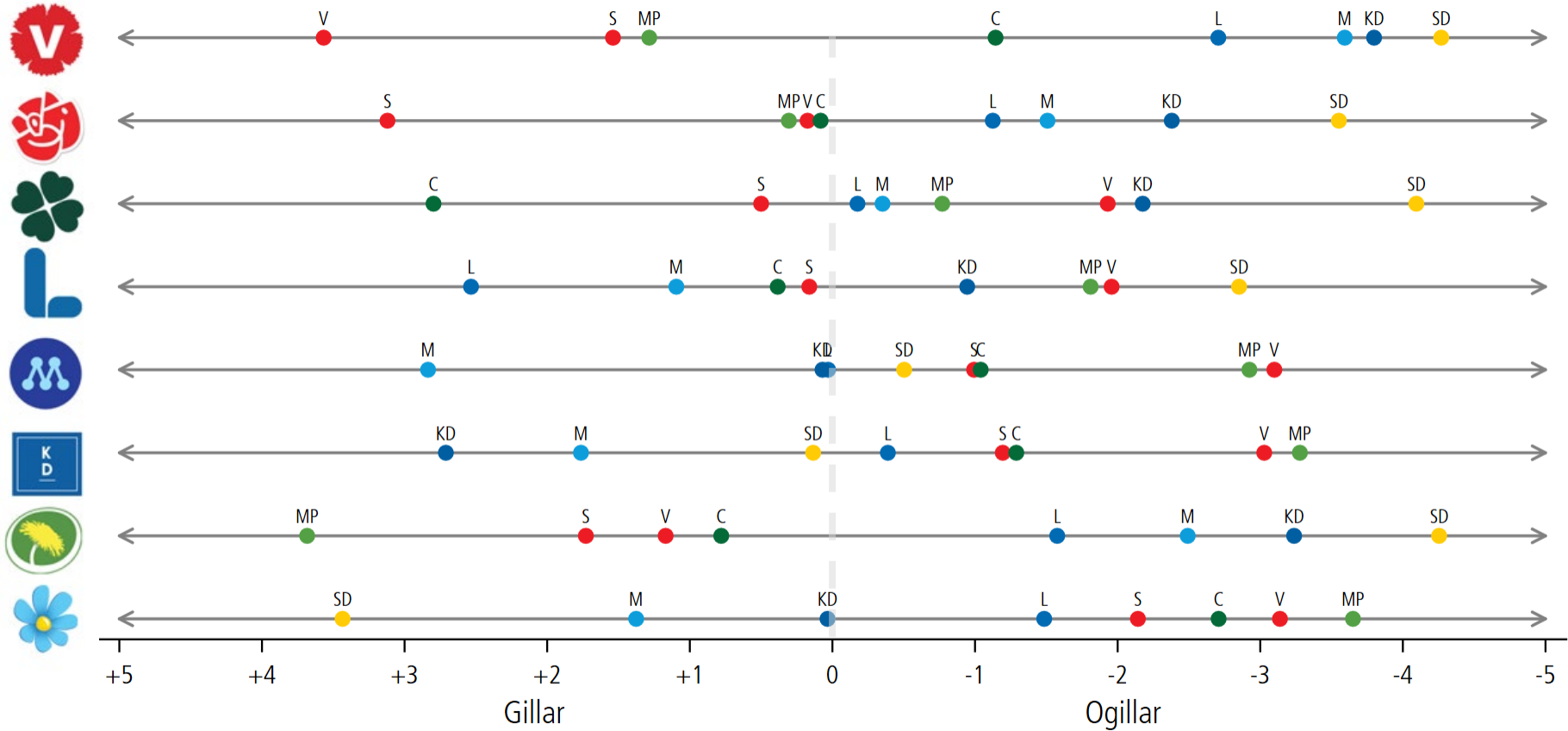
Källa: Nationella SOM-undersökningen 2023.

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2023

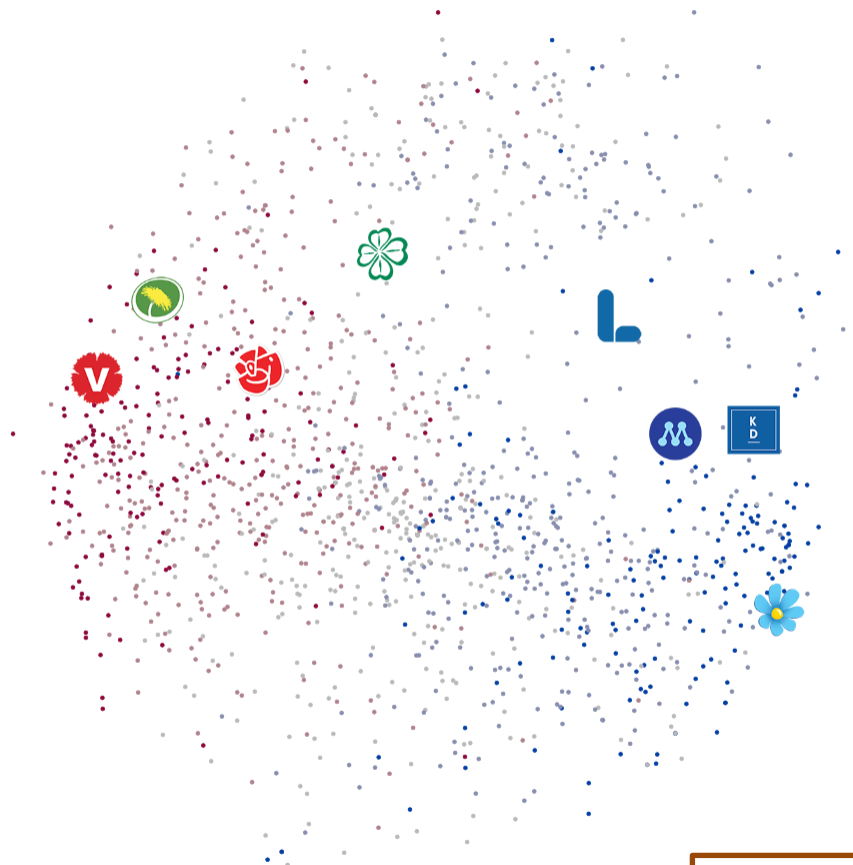
Källa: Nationella SOM-undersökningen 2023.

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2023

Källa: Nationella SOM-undersökningen 2023.

2023

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

Hur har valet 2022 förändrat väljarnas bild av det politiska landskapet?

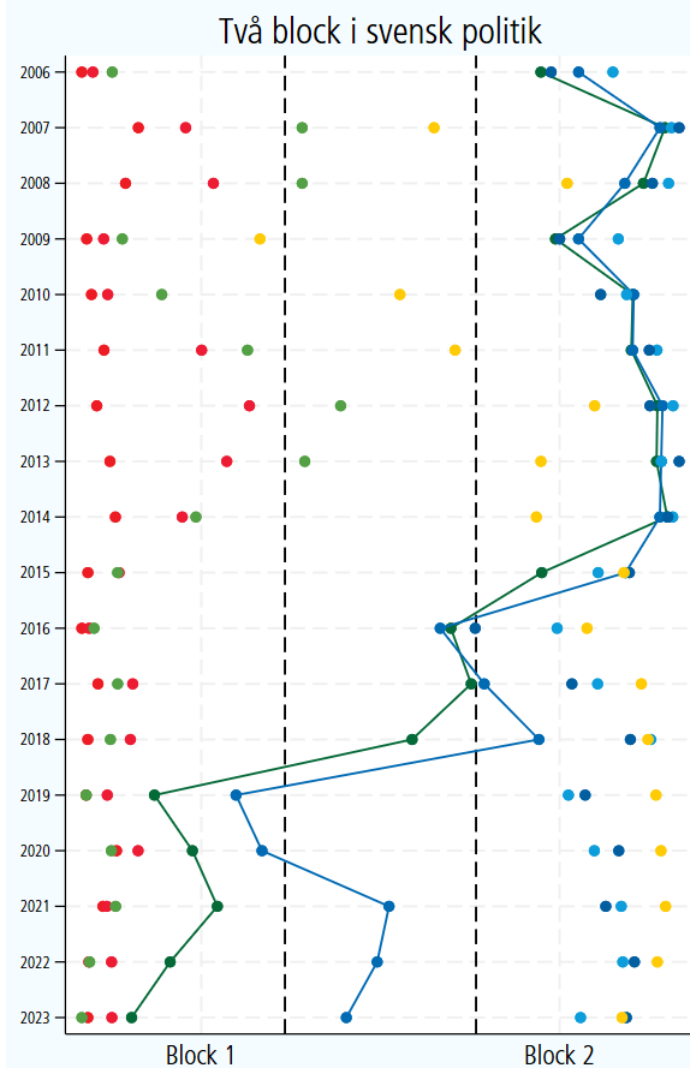

... liberalernas sympatisörer kategoriseras närmare mitten-vänsterblocket än mitten-högerblocket

Mittenpartiernas blocktillhörighet 1988-

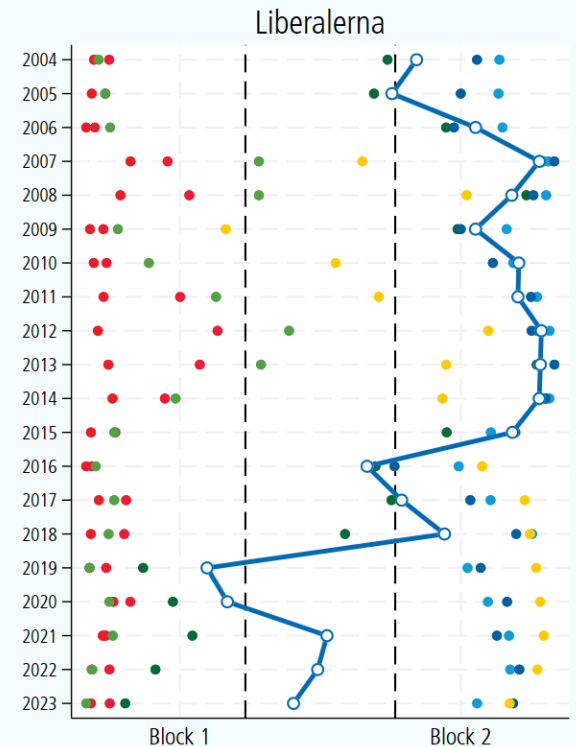
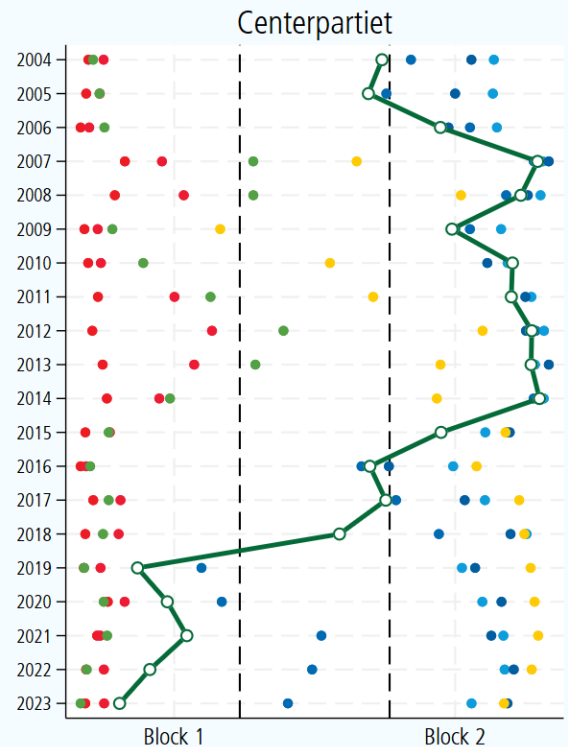
En klusteranalys av väljarnas ogillande och gillande av partierna.

- Indata är väljarnas ogillande och gillande av alla partier
- Bygger på en lösning med två kluster
- Partiernas positioner visar sannolikheten för att partiet klassificeras till något av klustren

Två block i svensk politik under 20 års tid

Källa: Nationella valundersökningar 1988-2022, Nationella SOM-undersökningar 1988-2023.
Totalt antal svarande i analysen är n=98 365.

Foto: Johannes Frandsen/Regeringskansliet

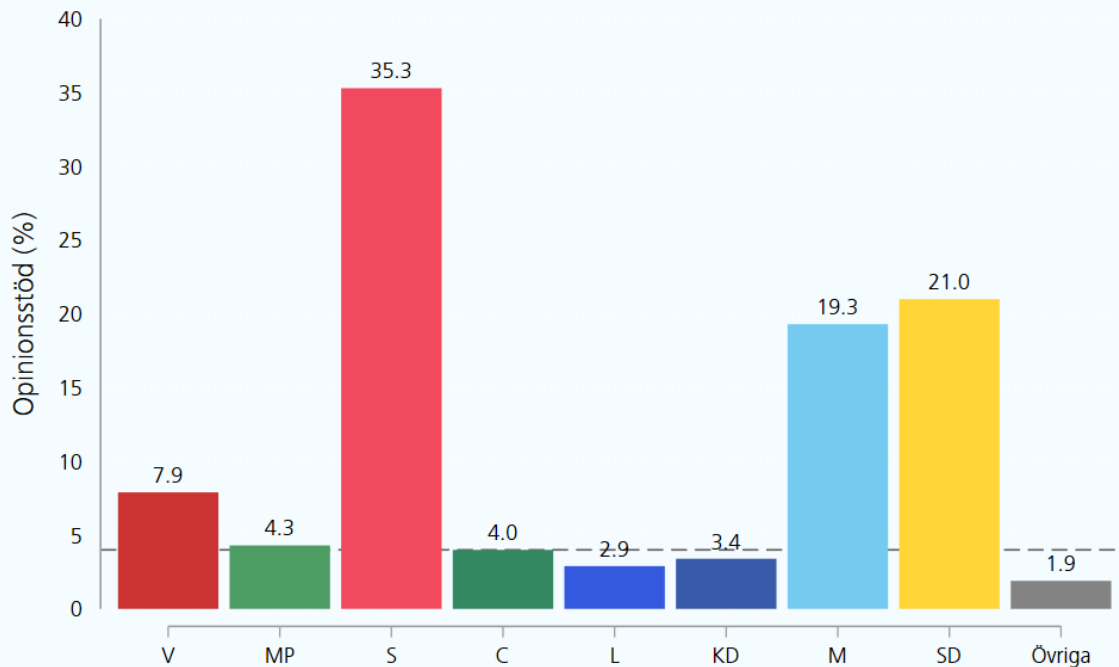
Hur går det för regeringen i opinionen om man jämför historiskt?

Efter en dålig start ligger regeringspartierna på det historiskt förväntade för sittande regeringar i den här delen av en mandatperiod.

Mätningarnas Mätning (MäMä)

Sammanvägning av publika opinionsmätningar från Verian, SCB, Demoskop, Indikator och Novus.

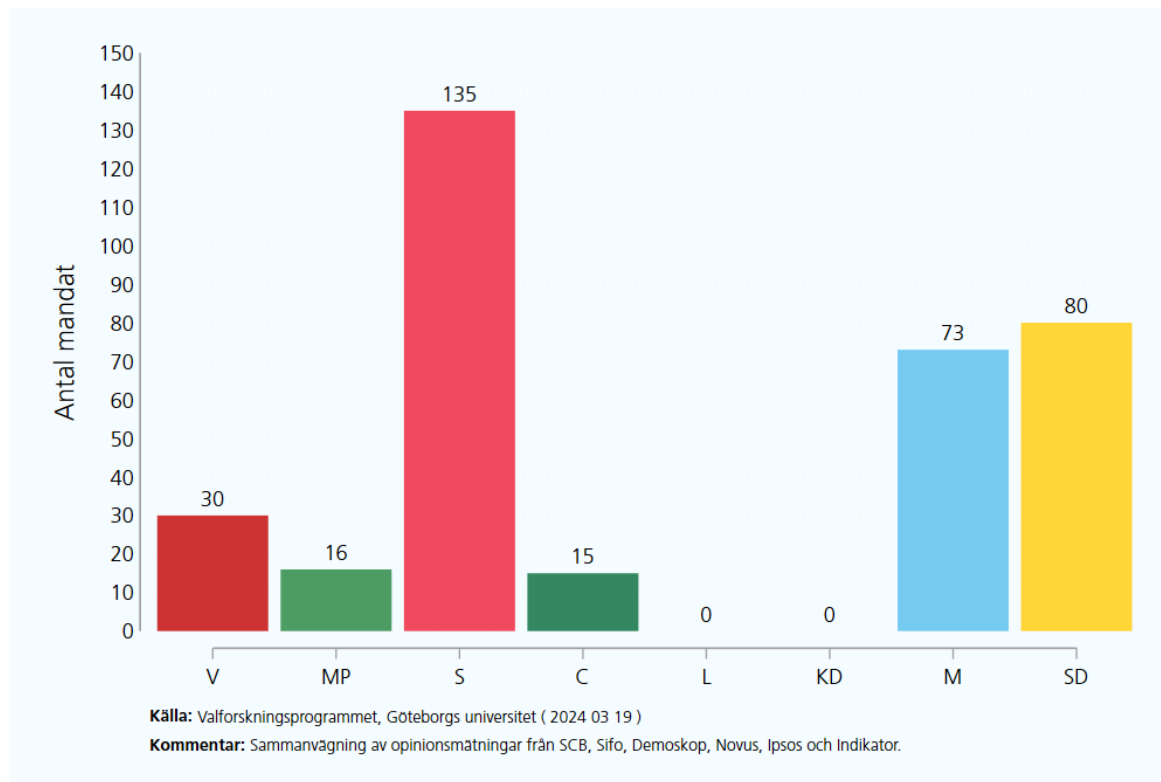

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet (2024 03 19)

Kommentar: Sammanvägning av opinionsmätningar från SCB, Sifo, Demoskop, Novus, Ipsos och Indikator.

Mätningarnas Mätning (MäMä)

Sammanvägning av publika opinionsmätningar från Verian, SCB, Demoskop, Indikator och Novus.

**Hur mycket opinionsstöd brukar det
kosta det att regera i Sverige?**

**Efter en hel mandatperiod av regerande
har en svensk regering kvar omkring
85-90% av sitt ursprungliga stöd**

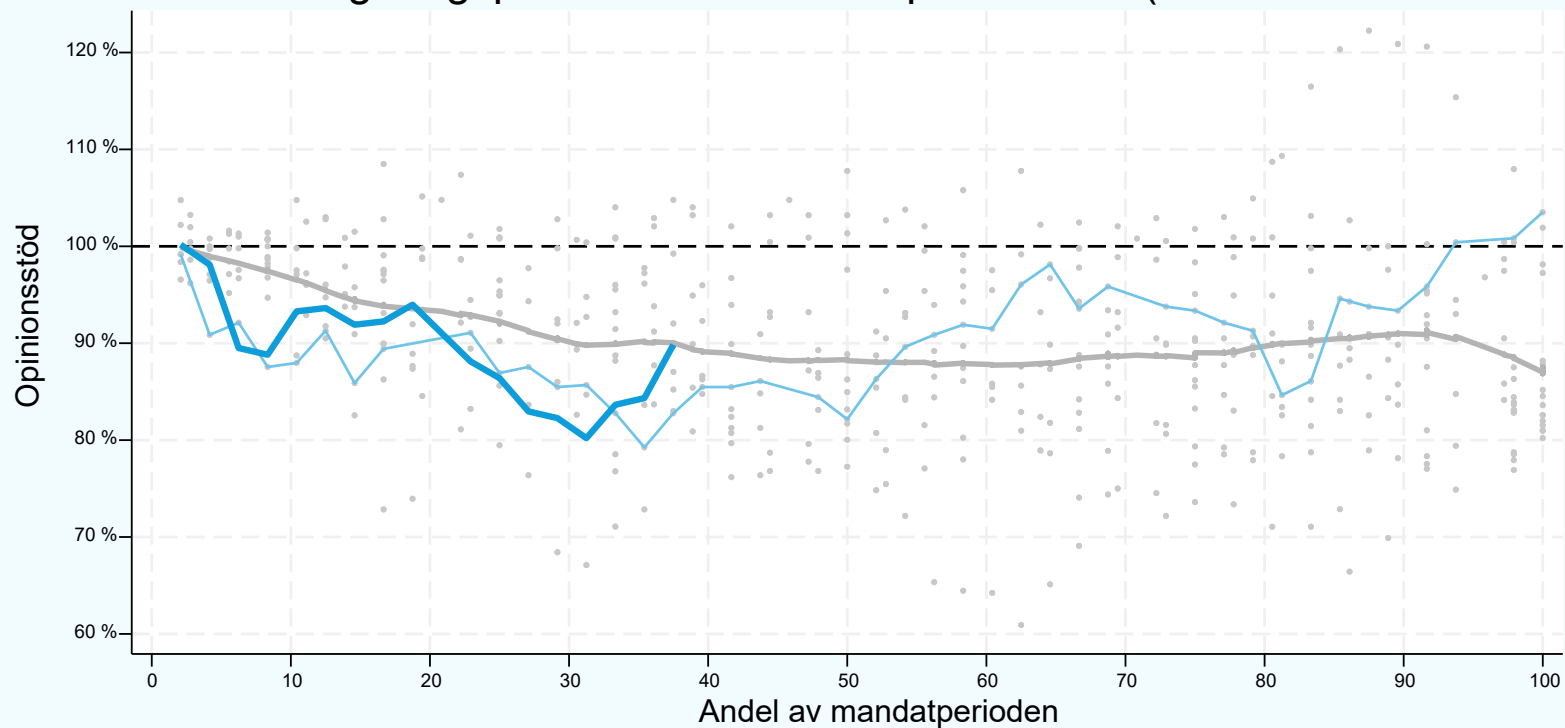

Hur går det för regeringen i opinionen om man jämför historiskt?

Efter en dålig start ligger regeringspartierna på det historiskt förväntade för sittande regeringar i den här delen av en mandatperiod.

Regeringspartiernas samlade opinionsstöd (i relation till valresultat

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs Universitet. Data från Kantar Sifo 1967-2023

Kommentar: Mandatperioderna 1976-1979, 1979-1982 samt 2018-2022 exkluderade på grund av flera regeringskonstellationer under samma mandatperiod

Källa: Sifo/Kantar Public/Verian 1967-2024

Hur bedömer väljarna utvecklingen av den svenska ekonomin och den egna ekonomin?

Bedömningen av utvecklingen i den svenska ekonomin ligger i nivå med de krisigaste åren under 1990-talet.

Bedömningarna av den egna ekonomin är rekorddyster

**Hur tycker väljarna att regeringen
Kristersson presterat hittills?**

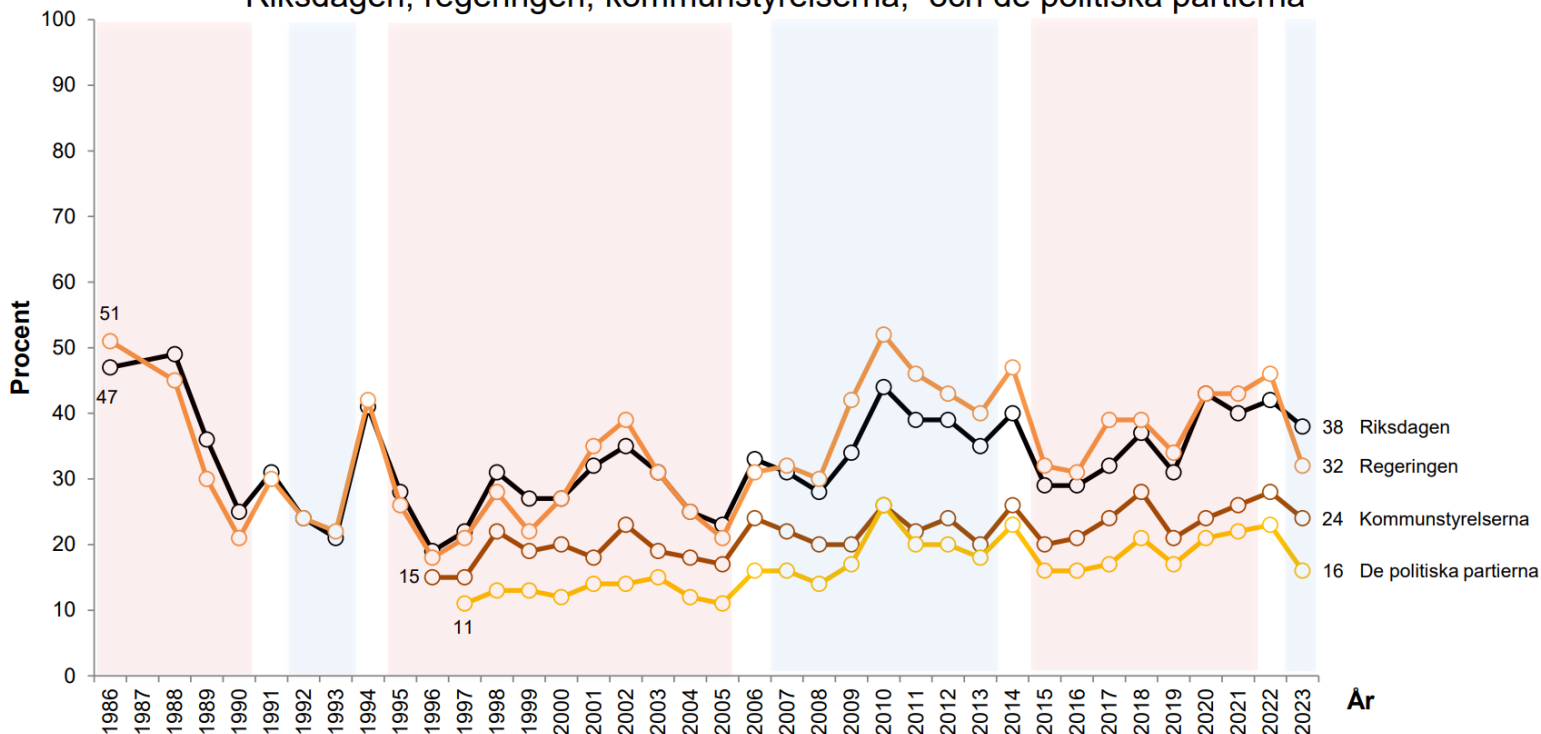
**32 procent har mycket/ganska stort förtroende för
det sätt på vilket regeringen sköter sitt arbete**

**20 procent tycker att regeringen sköter sin uppgift
mycket/ganska bra**

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

Riksdagen, regeringen, kommunstyrelserna, och de politiska partierna

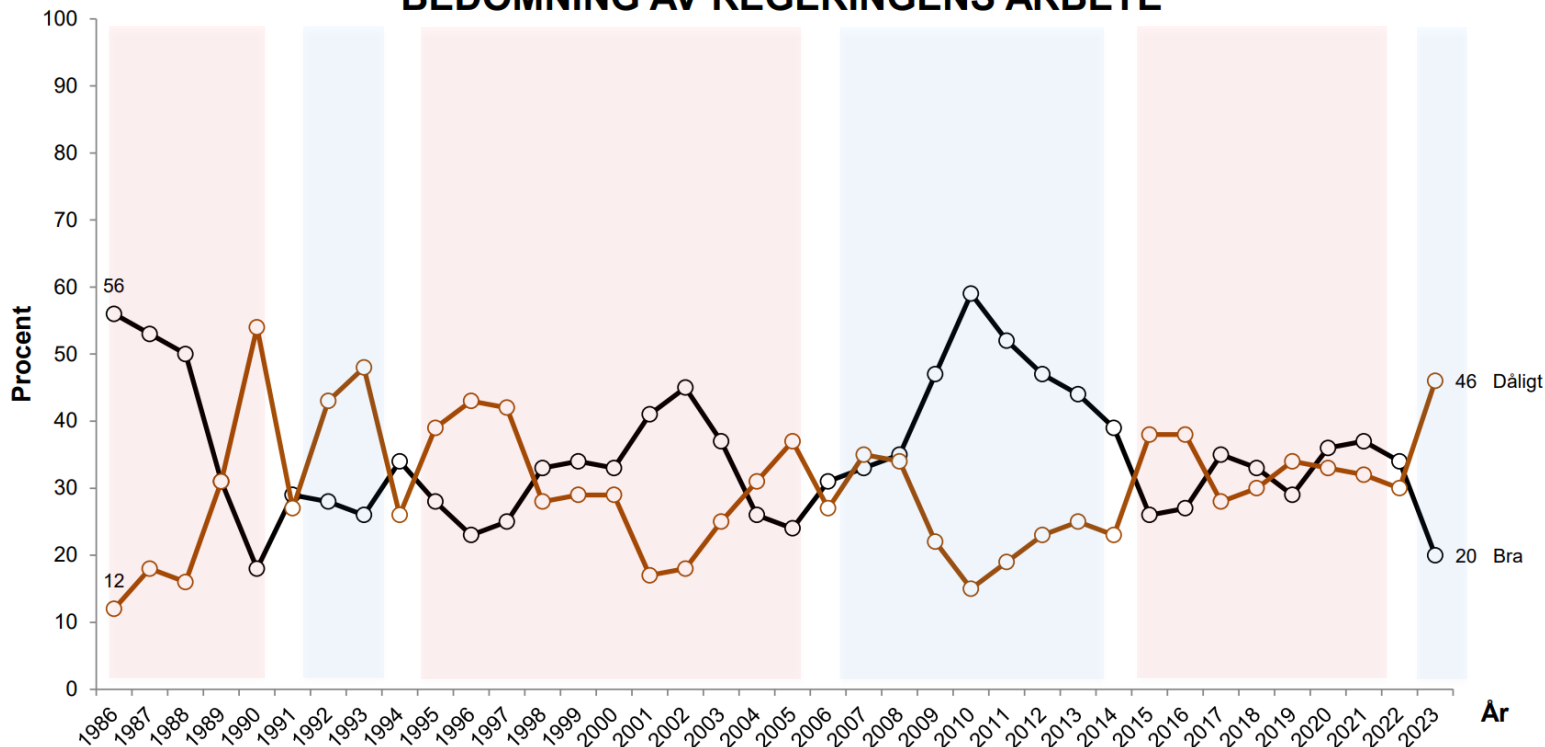
Kommentar: Svartalternativen är "mycket stort förtroende"; "ganska stort förtroende"; "varken stort eller litet förtroende"; "ganska litet förtroende" samt "mycket litet förtroende". Resultaten avser andel som svarat "mycket" eller "ganska stort förtroende". Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga.

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande institutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2023

BEDÖMNING AV REGERINGENS ARBETE

Kommentar: Svartalternativen är "mycket bra"; "ganska bra"; "varken bra eller dåligt"; "ganska dåligt" samt "mycket dåligt". Resultaten redovisar andel svarande som angett "mycket" eller "ganska bra" respektive "mycket" eller "ganska dåligt". Åren 1991, 1994, 2006 och 2014 var det regeringskifte mitt i undersökningsperioden. Dessa mätningar bör tolkas med viss försiktighet. Procentbasen utgörs av samtliga svarande.

Frågeformulering: "Hur tycker du att regeringen sköter sin uppgift?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2023

Har regeringsskifte en läkande effekt på demokratin?

SD-sympatisörerna är nöjdare än någonsin med hur den svenska demokratin fungerar

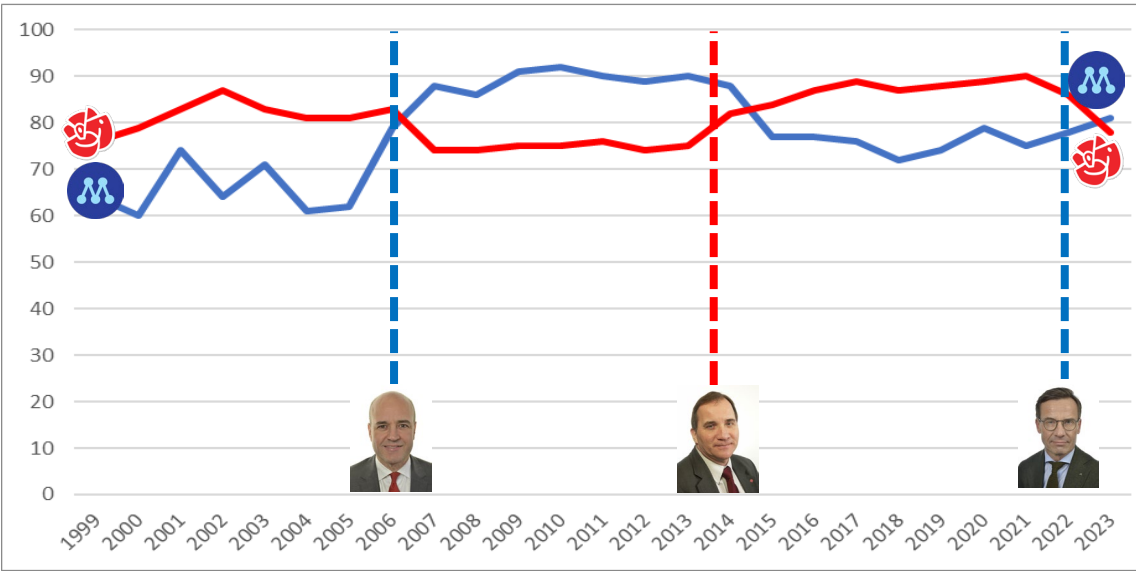
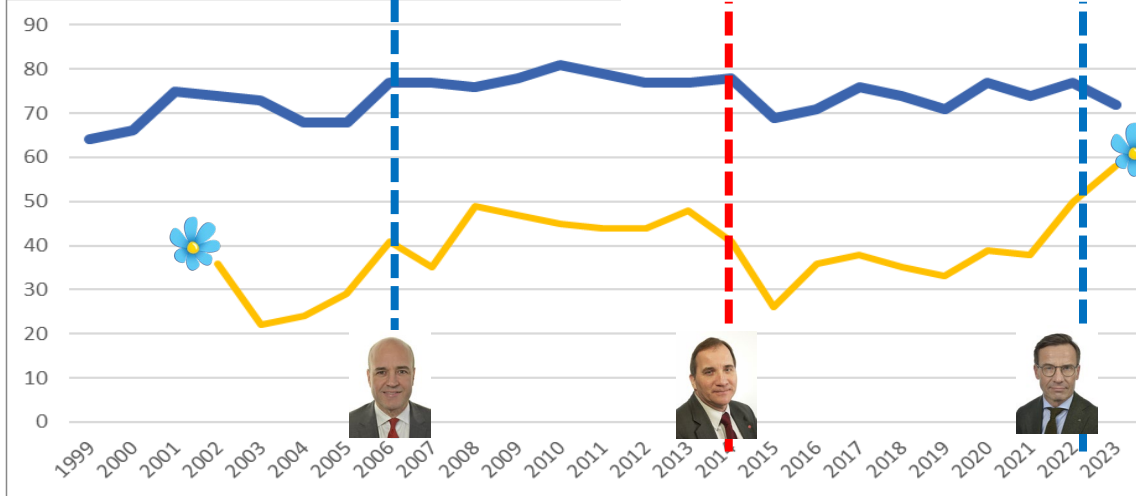
Totalt sett minskar nivåerna i politiskt förtroende igen bland SD-sympatisörerna efter regeringsskiftesyran hösten 2022.

Nöjd med demokratin 1999-2023:

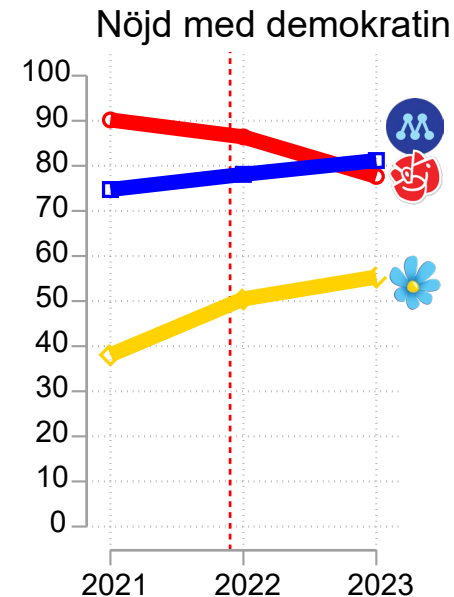
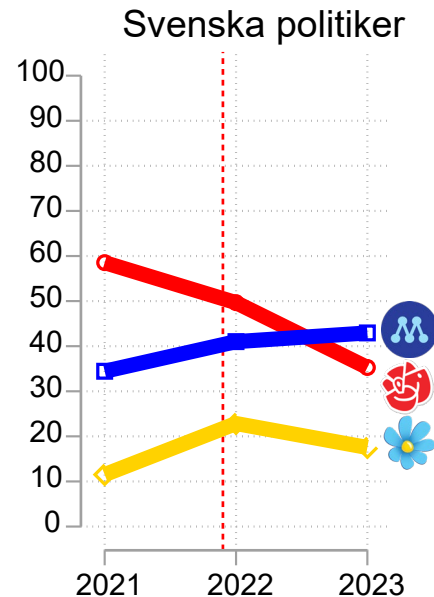
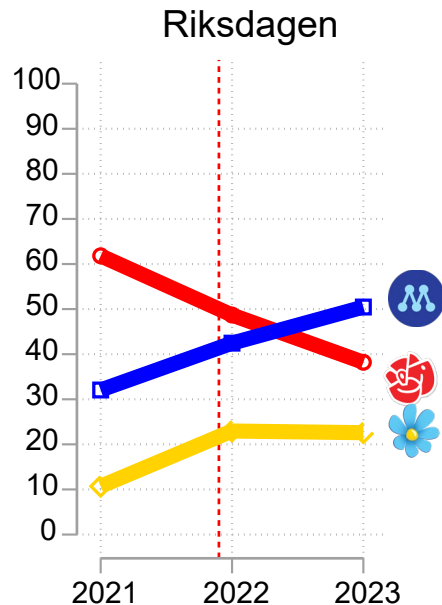
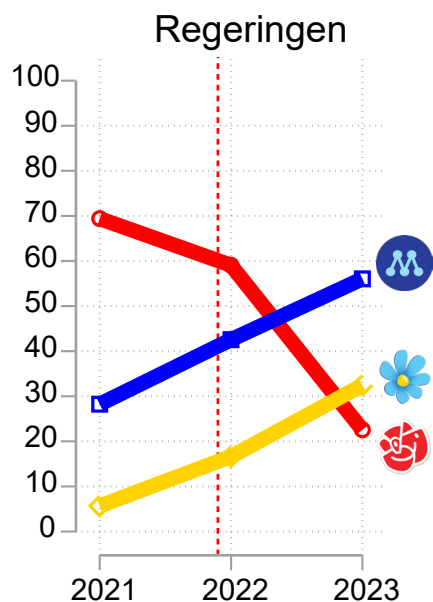
Andel nöjda med demokratin bland
samtliga och bland **S**, **M** och **SD**-
väljare (procent)

--- Blått skifte
--- Rött skifte

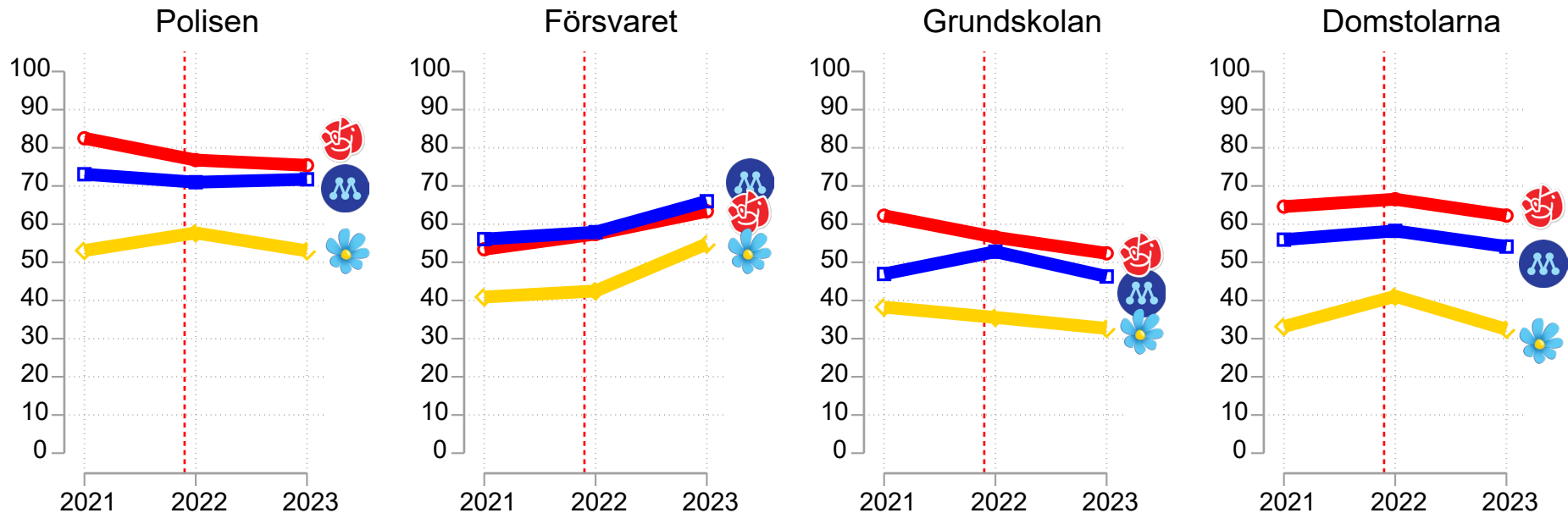
SD-väljarna på väg in i värmen?

Förtroende för regering, riksdag och svenska politiker samt nöjdhet med demokratin bland M, S och SD-anhängare, 2021 - 2023 (procent)

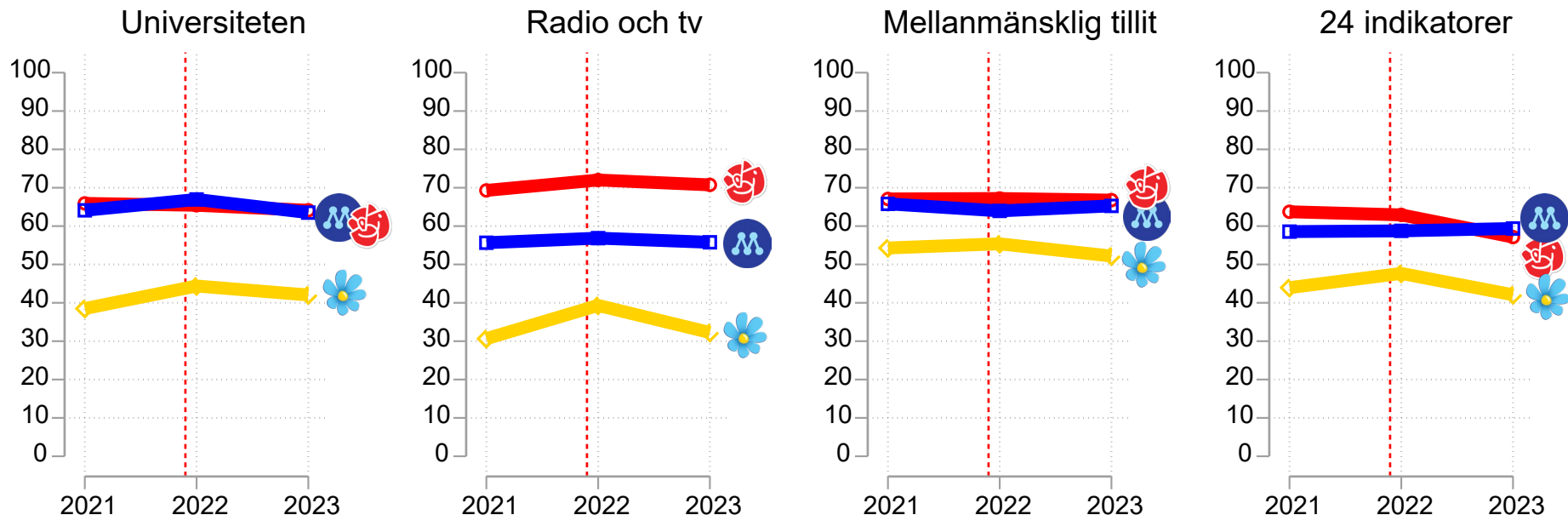
SD-väljarna på väg in i värmen?

Förtroende för polisen, försvaret, grundskolan och domstolarna bland M, S och SD-anhängare, 2021 - 2023 (procent)

SD-väljarna på väg in i värmen?

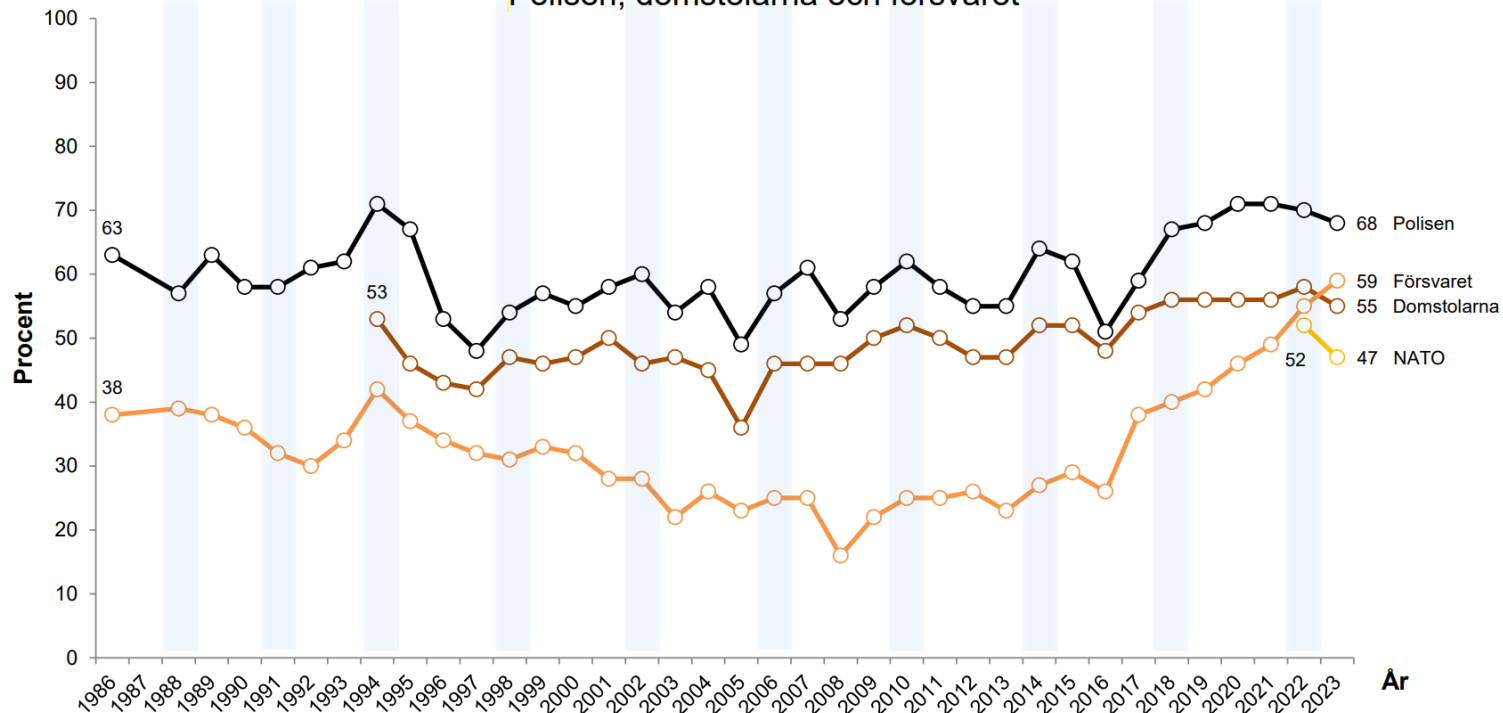
Förtroende för universiteten, radio och tv, mellanmänsklig tillit och förtroendeindex bland M, S och SD-anhängare, 2021 - 2023 (procent)

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

Polisen, domstolarna och försvaret

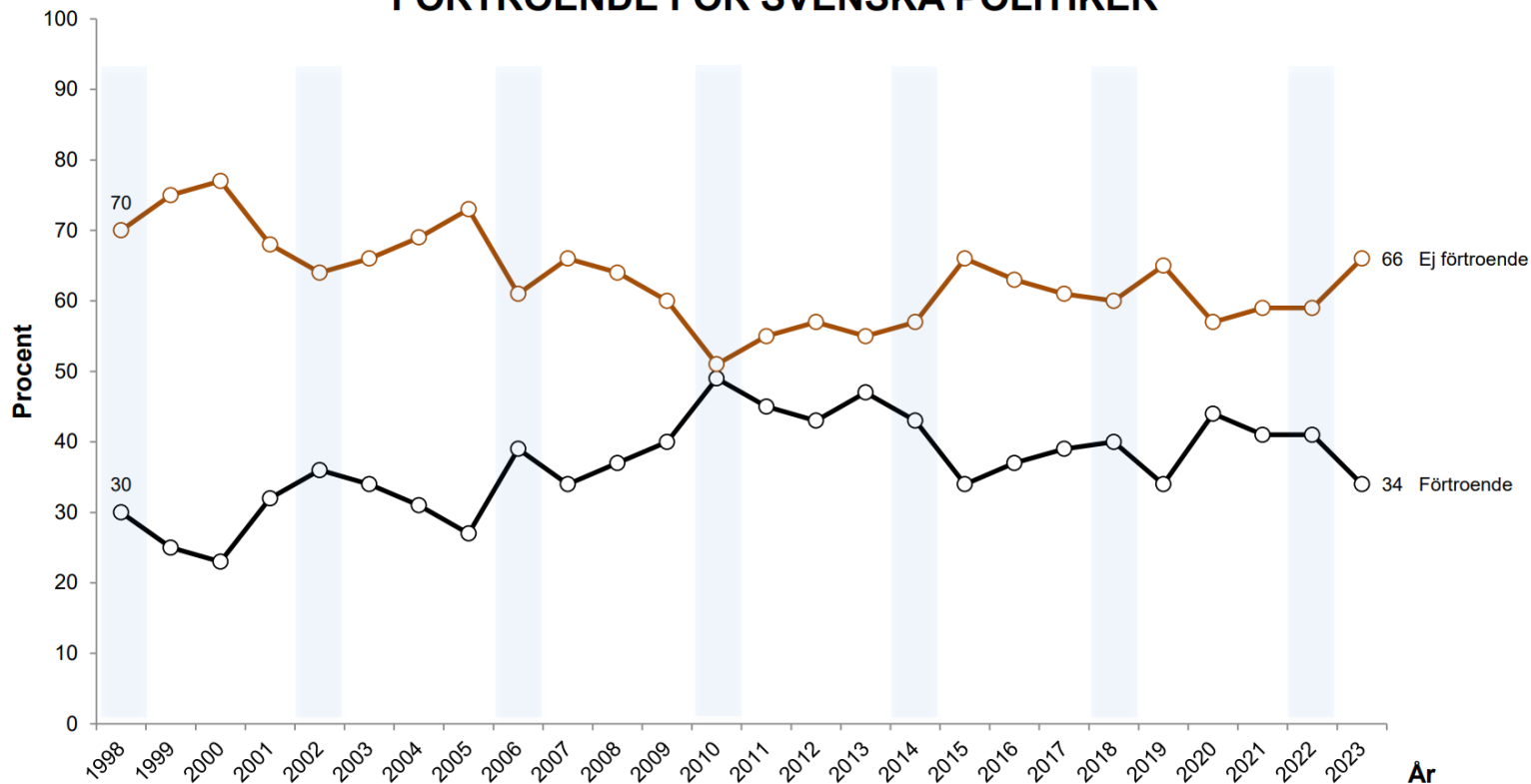
Kommentar: Svarsalternativen är "mycket stort förtroende"; "ganska stort förtroende"; "varken stort eller litet förtroende"; "ganska litet förtroende" samt "mycket litet förtroende". Resultaten avser andel som svarat "mycket" eller "ganska stort förtroende". Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga.

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande institutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2023

FÖRTROENDE FÖR SVENSKA POLITIKER

Kommentar: Svartalternativen är "mycket stort förtroende"; "ganska stort förtroende"; "ganska litet förtroende" samt "mycket litet förtroende". Resultaten visar andel som svarat "mycket" eller "ganska stort förtroende". Procentbasen utgörs av dem som har besvarat frågan.

Frågeformulering: "Allmänt sett, hur stort förtroende har du för svenska politiker?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1998–2023

Vad tycker väljarna om Tidöavtalet?

Tidö är ungefär lika impopulärt som tidigare överenskommelser (Decemberöverenskommelsen och Januariavtalet).

Väljarnas inställning till DÖ, JA och Tidö

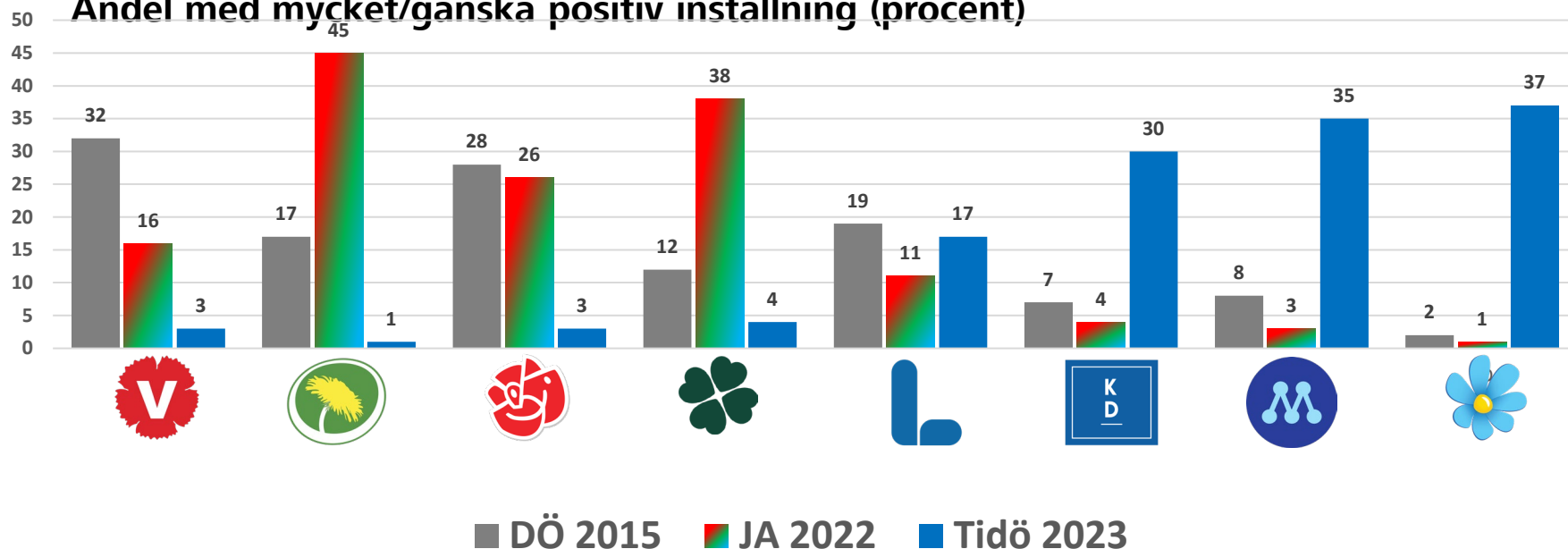
“Allmänt sett, vilken är din inställning till det så kallade...”

	Mycket positiv	Ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Ganska negativ	Mycket negativ		Ingen uppfattning	Känner ej till	sum		n
Decemberöverenskommelsen (DÖ) SOM2015	4	12	19	13	17		10	25	100		1 533
Januariavtalet (JA) VU2022	1	14	21	19	16		17	12	100		2 160
Tidöavtalet SOM2022	3	13	18	13	18		11	24	100		3 364

Partisympatisörernas inställning till DÖ, JA och Tidö

Andel med mycket/ganska positiv inställning (procent)

Hur blåser opinionsvindarna i frågor som är viktiga för regeringen?

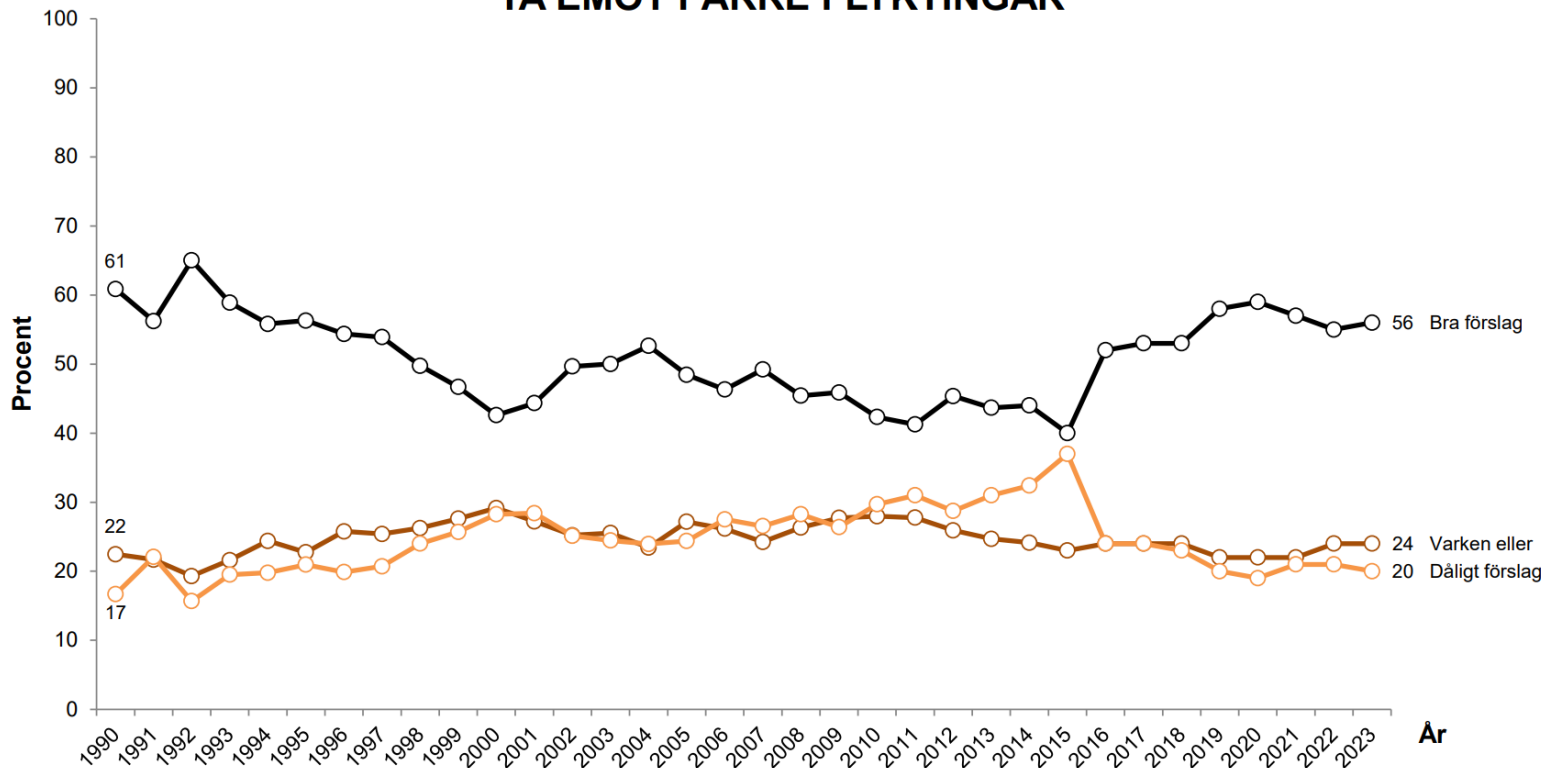

Regeringen har en majoritet av väljarna bakom sig i frågor som t ex flyktingmottagning, kärnkraft, koldioxidskatter, Natomedlemskap, förstattligande av sjukvården och försvarsutgifter.

Regeringen har inte en majoritet av väljarna bakom sig i frågor som t ex vinstutdelning, privatiseringar, sex timmars arbetsdag och bistånd till utvecklingsländer.

TA EMOT FÄRRE FLYKTINGAR

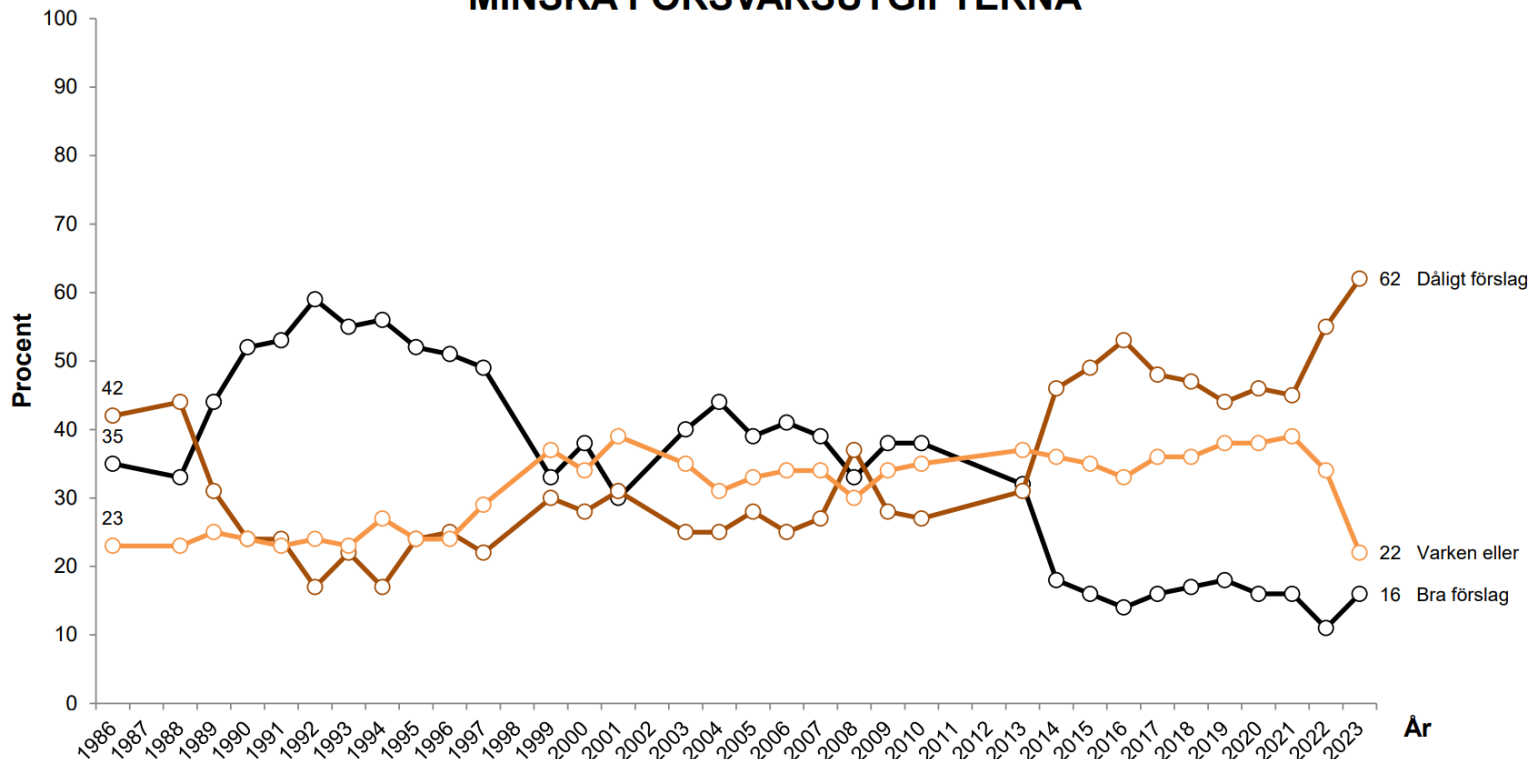
Kommentar: Svartalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag" samt "mycket dåligt förslag". "Bra förslag" avser dem som svarat "ganska" eller "mycket bra förslag". "Dåligt förslag" avser dem som svarat "ganska" eller "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag? - Ta emot färre flyktingar i Sverige"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1990–2023

MINSKA FÖRSVARsutGIFTERNA

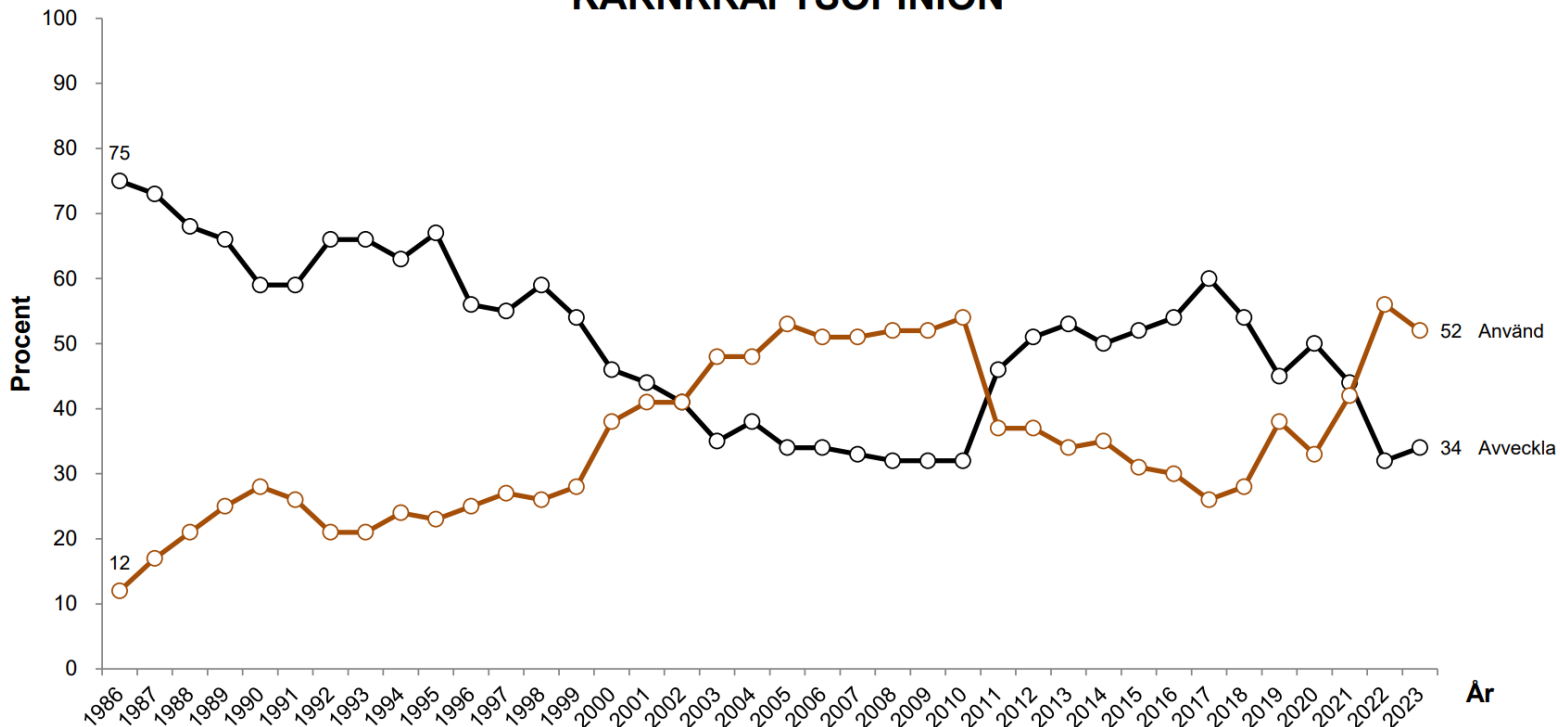
Kommentar: Svarsalternativen är "Mycket bra förslag"; "Ganska bra förslag"; "Varken bra eller dåligt förslag"; "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". "Bra förslag" avser dem som svarat "Ganska" eller "mycket bra förslag". "Dåligt förslag" avser dem som svarat "ganska" eller "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag? - Minska försvarsutgifterna"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2023

KÄRNKRAFTSOPINION

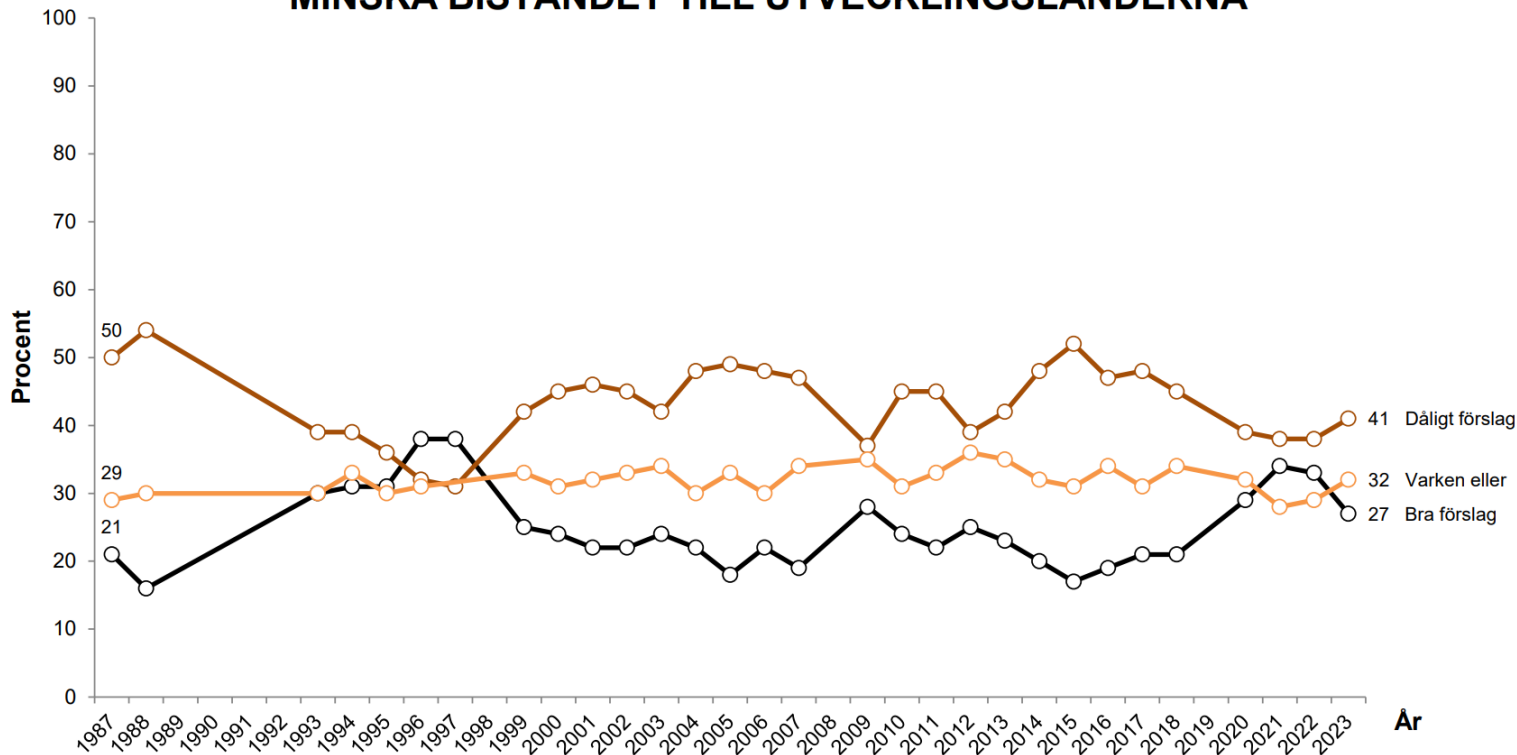

Kommentar: Frågeformuleringen och svarsalternativen har varierat något genom åren. För mer information, se Holmberg, Public Opinion on Nuclear Power 1986–2013, tillgänglig på www.gu.se/som-institutet Svarsalternativen 1 och 2 har definierats som Avveckla medan svarsalternativen 3 och 4 indikerar Använd. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: Sedan SOM-undersökningen 2010 lyder frågan "Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige?" Sedan SOM-undersökningen 2020 lyder svarsalternativen: Avveckla kärnkraften snarast; Avveckla kärnkraften men utnyttja de kärnkraftsreaktorer vi har tills de tjänat ut; Använd kärnkraften och ersätt de nuvarande reaktorerna med som mest lika många nya som idag; Använd kärnkraften och bygg fler reaktorer än de nuvarande i framtiden; Ingen uppfattning.

MINSKA BISTÅNDET TILL UTVECKLINGSLÄNDERNA

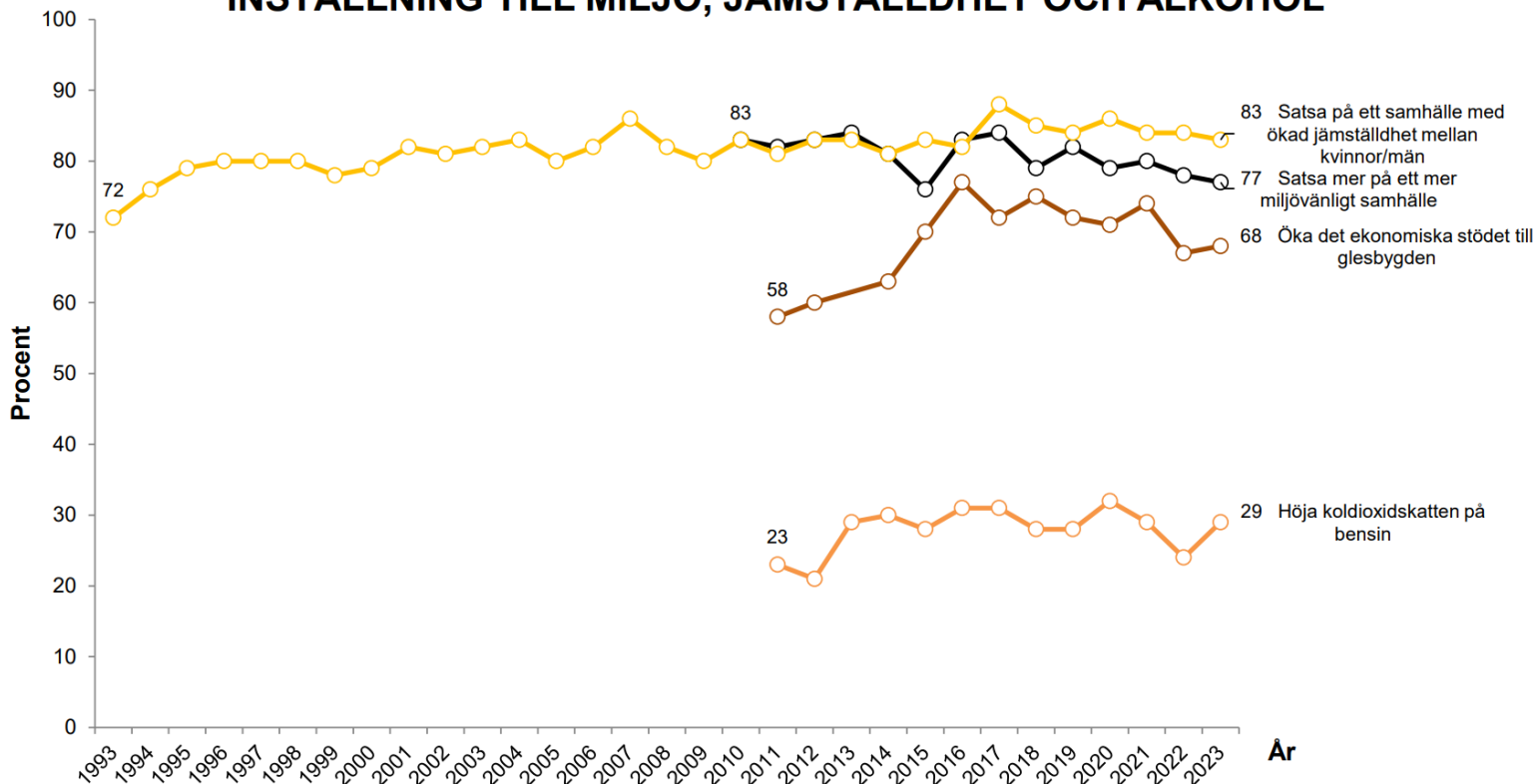
Kommentar: Svartalternativen är "Mycket bra förslag"; "Ganska bra förslag"; "Varken bra eller dåligt förslag"; "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". "Bra förslag" avser dem som svarat "ganska" eller "mycket bra förslag". "Dåligt förslag" avser dem som svarat "ganska" eller "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag? -Minska biståndet till utvecklingsländerna"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987–2023

INSTÄLLNING TILL MILJÖ, JÄMSTÄLLDHET OCH ALKOHOL

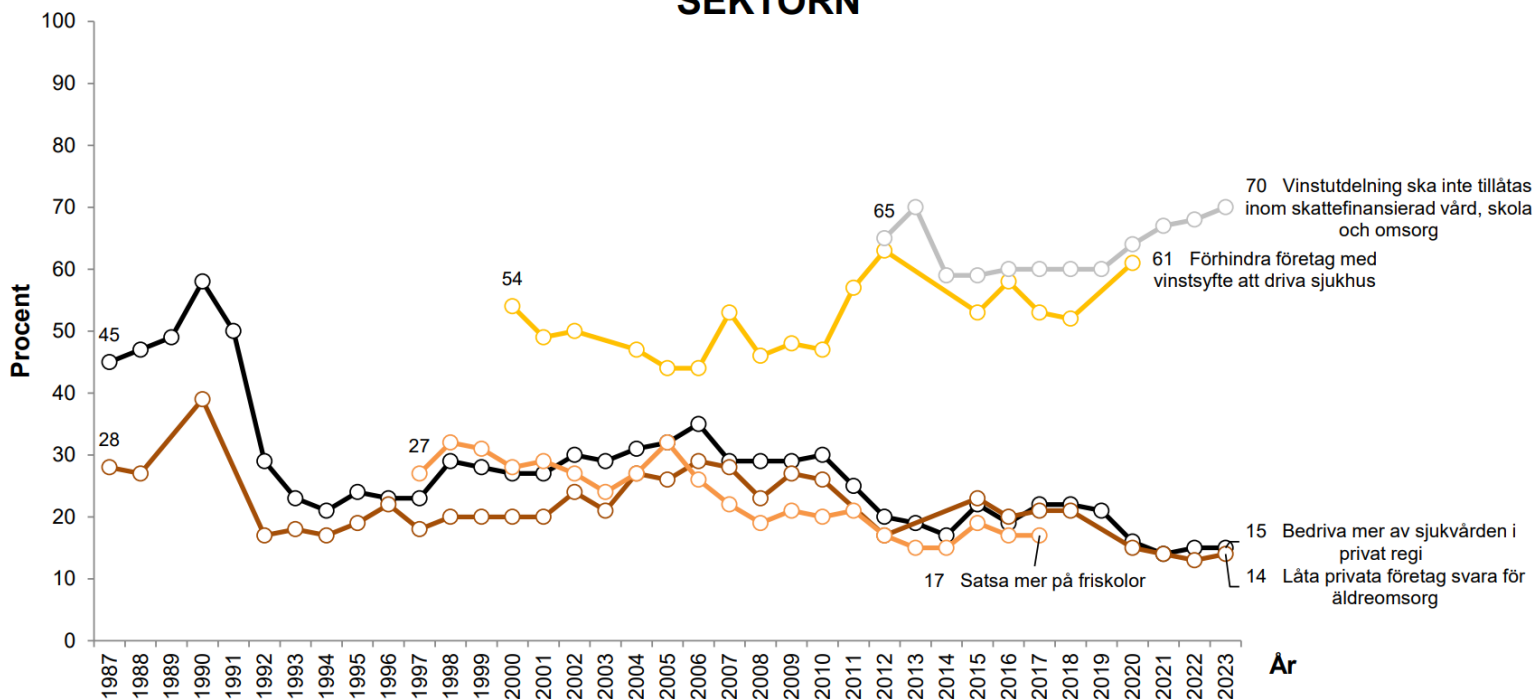
Kommentar: Svarsalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag" samt "mycket dåligt förslag". Resultaten redovisar de som svarat "mycket" eller "ganska bra förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1993–2023

INSTÄLLNING TILL PRIVATISERING AV DEN OFFENTLIGA SEKTORN

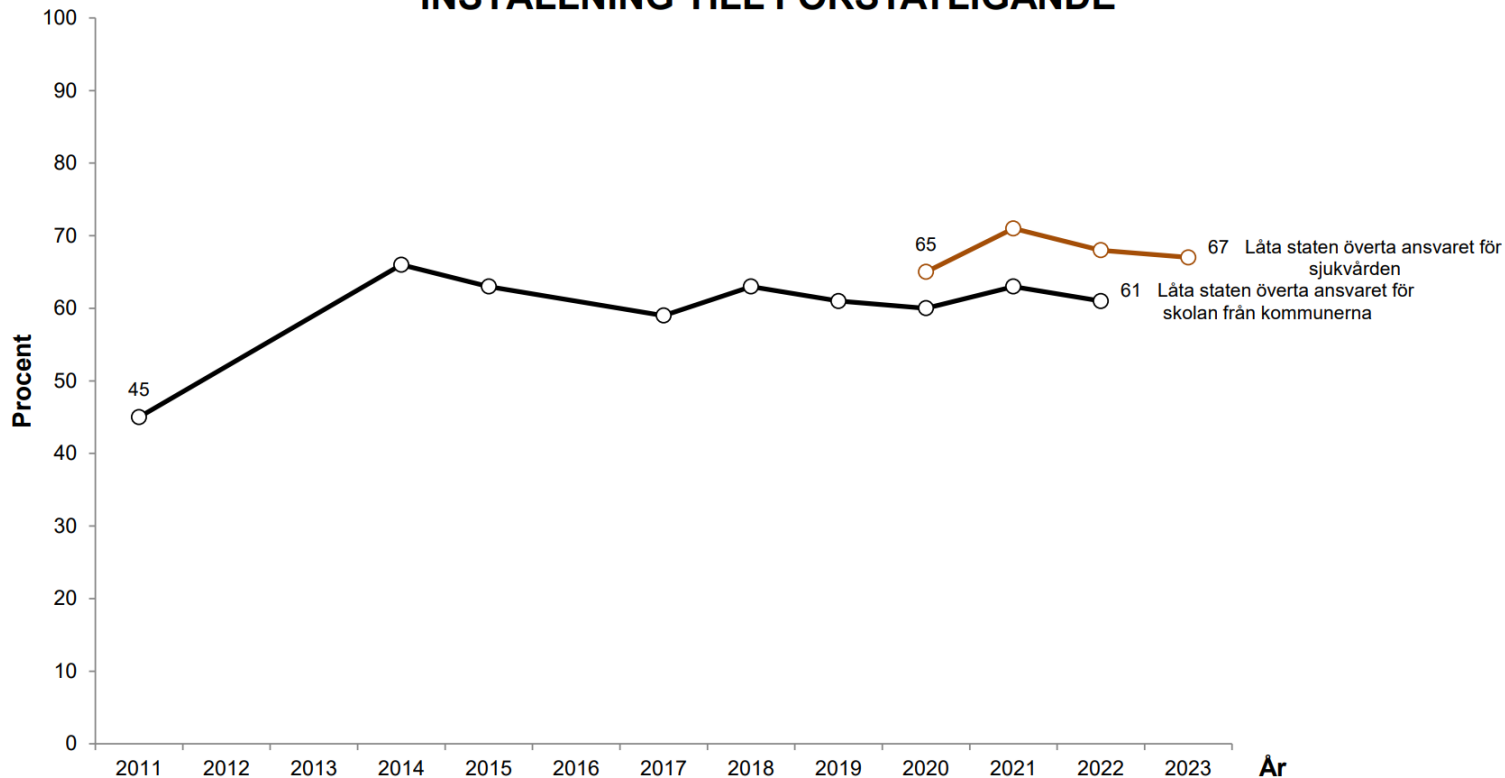
Kommentar: Svartalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag"; "mycket dåligt förslag". Resultaten redovisar de som svarat "mycket" eller "ganska bra förslag". Förhindra företag med syfte att driva sjukhus: Före 2004 löd frågan "Förhindra företag med vinstsyfte att driva akutsjukhus". Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987–2023

INSTÄLLNING TILL FÖRSTATLIGANDE

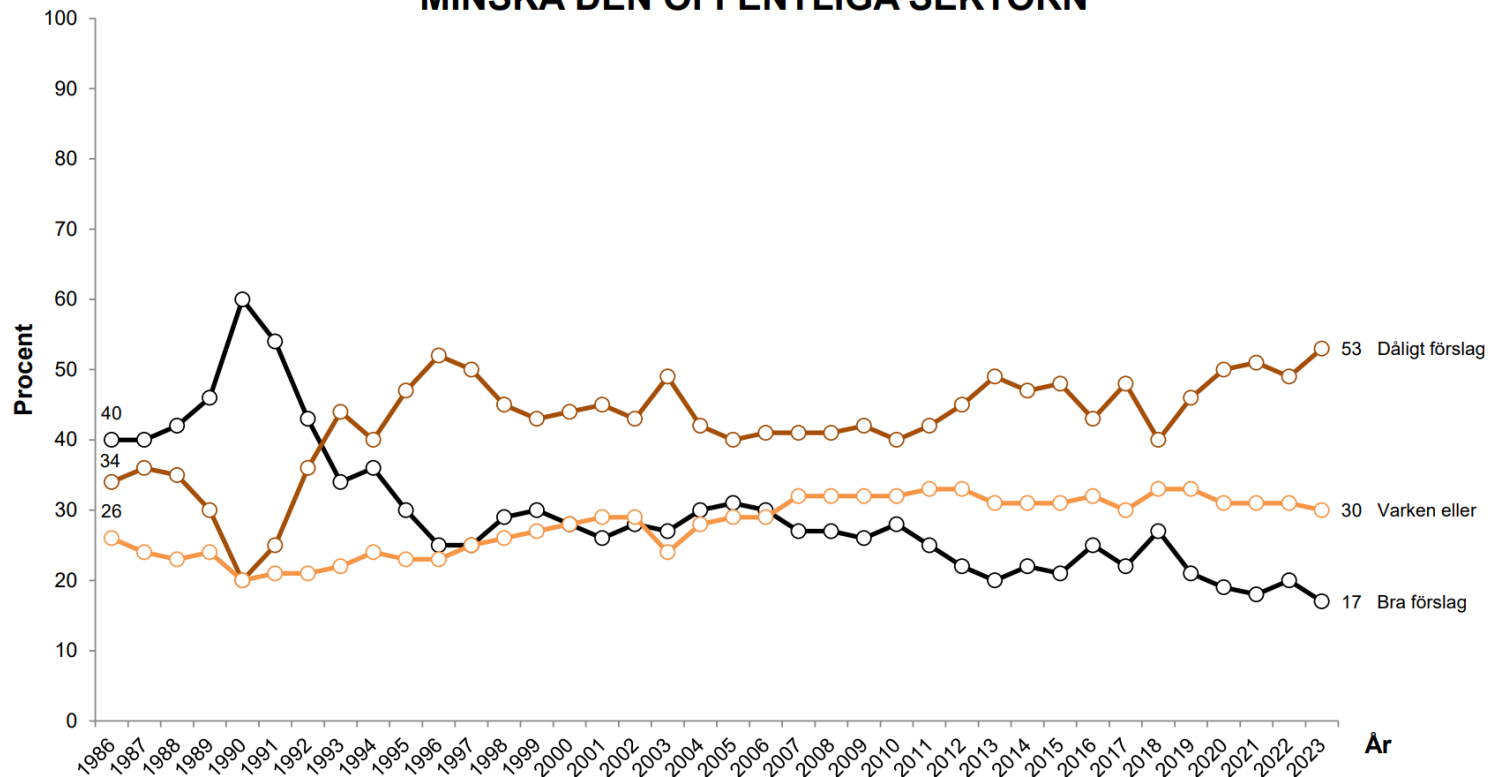
Kommentar: Resultaten visar andel som svarat mycket eller ganska bra förslag. Svartalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag" samt "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat respektive fråga.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2011–2023

MINSKA DEN OFFENTLIGA SEKTORN

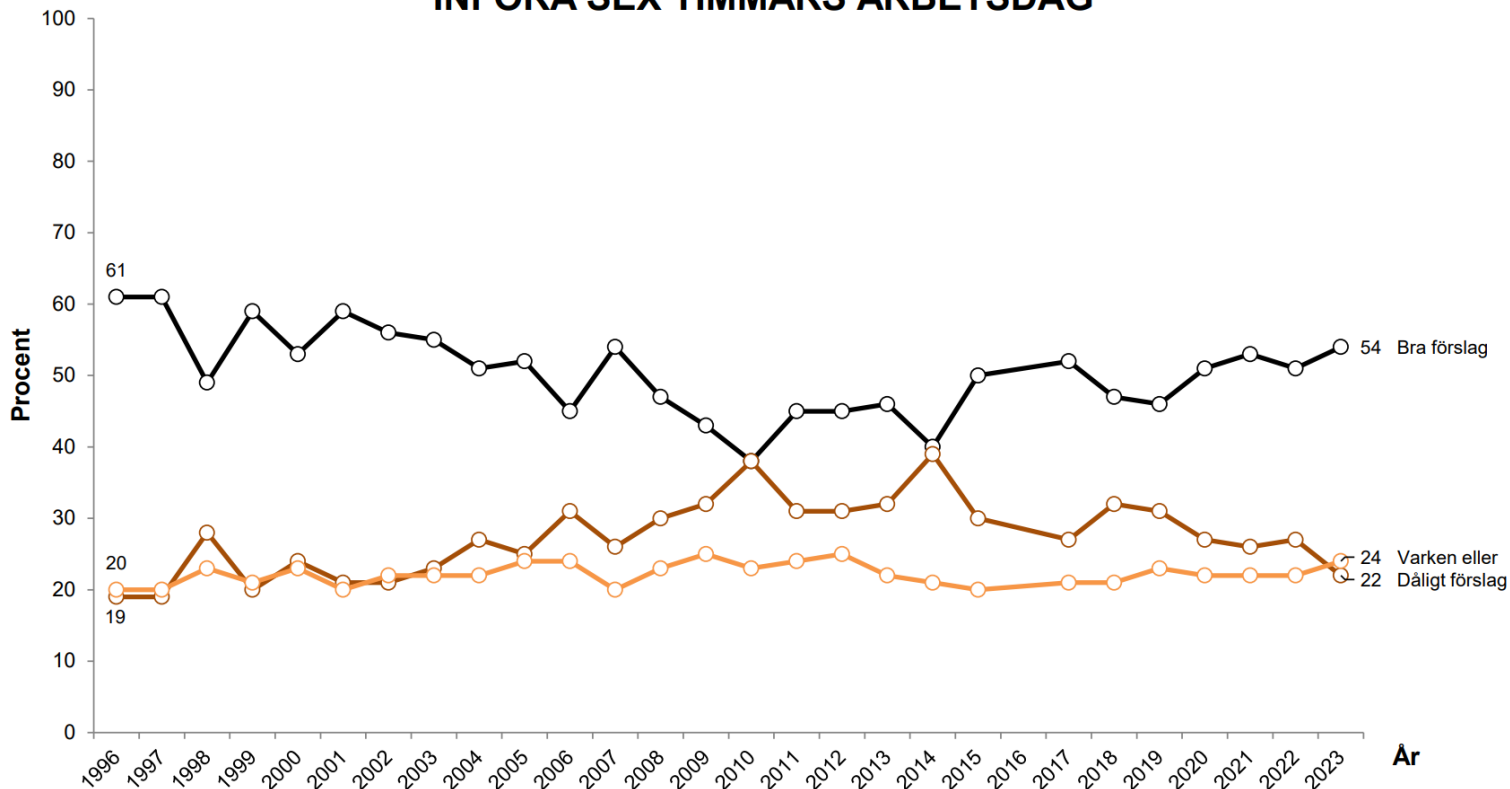
Kommentar: Svartalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag" samt "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag? - Minska den offentliga sektorn"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2023

INFÖRA SEX TIMMARS ARBETSDAG

Kommentar: Svartalternativen är "mycket bra förslag"; "ganska bra förslag"; "varken bra eller dåligt förslag"; "ganska dåligt förslag" samt "mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om följande förslag? - Införa sex timmars arbetsdag"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1996–2023

Sammanfattning:

- Det väger jämnt igen mellan andelen vänster- och högeridentifierade. Senaste gången det hände var 2014.
- De liberala mittenpartiernas väljare ogillar SD starkt
- Liberalernas sympatisörer känner sig fortfarande inte som en del av Tidögänget.
- Väljarnas syn på den egna ekonomin och utvecklingen i Sverige är rekordpessimistisk
- Det går som vanligt för regeringspartier, d v s rätt dåligt. Kristersson har börjat något sämre än historiskt förväntat men ungefär som för Reinfeldt 2006-
- Sverigedemokraternas väljare är nöjdare med demokratin än någon gång tidigare, men institutionsförtroendet faller tillbaka till normala (lägre) nivåer
- Tidöavtalet är populärt bland Kristdemokraternas, Moderaternas och Sverigedemokraternas sympatisörer.
- Rekordförtroende för försvaret och starkt stöd för att öka försvarsutgifter.
- Stabilisering i kärnkraftsopinionen men fortfarande en majoritet positiva.
- Inställningen till svenskt utlandsbistånd blir mer positiv igen
- Rekordfå vill minska den offentliga sektorn

Tack!